

I. növekedésknapis
35/468. sz.

Melléklet: egy ingyenfüzet.

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

(„Falu” Országos Földművelésügyi Földmiv. Oszt.)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 1. szám — 14

Január hó 6

Márványtábla egy murgai ház falán

Közvetlenül a karácsony előtt leplezték le, december hó 23-án, a tolnamegyei *Murgán* azt az emléktáblát, amelyet *Gömbös Gyula* miniszterelnök szülőházára állítottak, hogy a késő utókornak is hirdesse mai küzdelmes korunk kimagasló vezéralakjának történelmi jelentőségét és elmulhatatlanságát.

A kis virágos tolnamegyei faluban született *Gömbös Gyula* miniszterelnök, akit a magyar városok és falvak százai választottak meg a közelmúlt években diszpolgárrá, s akinek működése elé a magyar falvak népe szeretettel, bizalommal és várakozással tekint. A murgai evangélikus iskola épületében látta meg a napvilágot, az azóta elhunyt *Gömbös Gyula* evangélikus tanító és lévita elsőszülött fia.

Ebben a kis németnyelvű, de izgvérig magyar érzésű faluban kezdte meg elemi iskolai tanulmányait és szívtá magába a magyar föld és falu szeretetét. Játékos, életerős, pajtásai között már akkor is vezérszerepet vívó fiucska volt, akit azonban atyja otthon is, az iskolában is erős fegyelem alatt tartott.

Amikor a kis Gyula kilencedik évében járt, atyját Sopronba választották meg tanítónak. Ebben a történelmi multu városban fejezte be aztán az elemi iskola harmadik és negyedik osztályát, utána pedig az ev. liceum négy évfolyamát. Innen került a pécsi hadapródiskolába, ahol tulajdonképpen sorsa és jövődjé küszöbét lépte át.

Mert Murga a magyar föld és falu szeretetét érlelte meg benne, Sopron az öntudatos magyar érzést, a meg nem alkuvó, cselekvő hazafiságot, a rajongást a függetlenségért, a fekete-sárga elnyomás gyűlöletét váltotta ki belőle és a pécsi hadapródiskola magyar szelleme azzá tette

Gömbös Gyulát, ami ma is, a független magyar államiság akadályt és félelmet nem ismerő vezérharcosává.

Ez a *Gömbös Gyula* az, aki több esetben a karrierjét és életét is kockára veti, ha hazája és nemzete multjának vagy becsületének megvédéséről van szó.

Két esetet említünk itt föl, amelyek mindennél jobban jellemzik az ő elszánt férfiasságát.

A világháboru előtt két évvel *Gömbös Gyula* főhadnagyot ritka kitüntetés érte, hét honvédtiszt társával bevonult a bécsi hadiiskolába. Ez abban az időben minden tiszt legfőbb álma volt: hogy vezérkari tiszt lehessen. Magyar honvédtiszt számára a legnagyobb ritkaság. S ennek a hadiiskolának az első évfolyamán, az egyik hadseregszervezési órán, amikor az oktató vezérkari alezredes a nagyhatalmak kezdő betűit írja a táblára és az osztrák-magyar monarchiát csak egy *Ö* betűvel (Österreich) jelöli, s csak Ausztriát említi, *Gömbös Gyula*

társával bevonult a bécsi hadiiskolába. Ez abban az időben minden tiszt legfőbb álma volt: hogy vezérkari tiszt lehessen. Magyar honvédtiszt számára a legnagyobb ritkaság. S ennek a hadiiskolának az első évfolyamán, az egyik hadseregszervezési órán, amikor az oktató vezérkari alezredes a nagyhatalmak kezdő betűit írja a táblára és az osztrák-magyar monarchiát csak egy *Ö* betűvel (Österreich) jelöli, s csak Ausztriát említi, *Gömbös Gyula*

A murgai ház szülötte: vitéz *Gömbös Gyula* miniszterelnök

honvédfőhadnagy megkéri a tanárt, hogy egy *U* betűt is függessen oda (Ungarn = Magyarország).

A vezérkari alezredes erőltetett nyugalommal felelt:

— Ha önnek kellemes, írja oda!

És Gömbös Gyula fölkel és odaírta.

Az eset óriási port vert föl a császárvárosban, s a fiatal főhadnagyot csak az mentette meg a pályája kettétörésétől, hogy a vezérkari alezredes is meg kellett volna büntetni, mert a gyűlölt betűt oda merte írni.

A másik eset 1918 december 12-én történt, a gyászos és szegénytelen emlékü Károlyi Mihály-féle bolsevista kétszülődések alatt.

Bartha Albert hadügyminisztert el akarta távolítani a csöcselék, s *Pogány* későbbi kommunista népbiztos ültetni a helyére. Nagy tömeg lógós katoná vonult a minisztérium elé ágyukkal és vörös zászlókkal. A harc-térről hazajött Gömbös vezérkari százados akkor a hadügyminisztérium hadműveleti irodájában a Balkán-csoport vezetője volt, s ekkor tette meg, hogy kiállt az erkélyre, s a forrongó és feldühödött tömeghez beszédet intézett:

— Katonák! Magyarország határain három oldalról tör be az ellenség. Ma minden katonának kötelessége ezek ellen vonulni! Felszólítalak beneteket . . .

Szavai szörnyű felzudulásba veszték. Felkiabáltak, hogy lelővik, ha abba nem hagyja. De csak beszélt, bár hangját sem lehetett hallani . . .

Gömbös Gyulát ezidőtől a magyar élni akarás harcos politikája jegyzi el, s minden politikai ténykedése közismert.

A MOVE elnöke lesz. Bécsbe menekül a kommunizmus elől, hogy a magyar feltámadást előkészítse. Onnan Szegedre megy, s *Horthy* Miklós hadügyminiszter államtitkára s vele együtt a Nemzeti Hadsereg megszervezője. Később távoznia kell Szegedről, mert a franciák *Horthy* Miklóst és őt tulságosan magyar érzésünek és konzervatívnak tartják. *Horthy* Miklós sem maradhat miniszter, az új kormány mint kiváló katonát a hadsereg főparancsnokává nevezi ki.

A többit ismerik lapunk olvasói, mert a ma és vele szorosan összefüggő közelmúlt küzdelmei. Gömbös Gyula ennek a küzdelemnek mindig az élvett részt. Harcos és meg nem alkuvó egyénisége már a kiscgazdamozgalmak és forradalmak utáni megindulásakor nagyatádi *Szabó István* legbensőbb bizalmasává tette. A kiscgazdapárt ügyvezető elnöke lett, s agitálását, magyar érzését ugyszólván az ország minden községe közvetlenül is megismerte.

Ma, immáron két évnél több ideje, a Kormányzó Ur megbízásából, de a

magyar nemzet, különösen a magyar falvak óriási többségének bizalmából is a kormány elnöke, aki minden erejével és tehetségével népe és hazája boldogulásán fáradozik, s a magyar nemzet egységét és minden veszéllyel szemben való megvédését tűzte céljaul.

Nehéz és sulyos idöket élünk. A megpróbáltatások ólomszárnyai lebegnek felettünk. Sok harcot kell még vívnunk a magyar boldogulásért. A magyar falunak különösen, amelyet kegyetlen gazdasági megpróbáltatások sújtanak.

De ne veszítse el ösi magyar bizodalját. A szegény falusi tanító fiából lett miniszterelnök, aki hazája első „utazó úgynökének“ nevezte magát s minden lehetöt elkövetett eddig is a *falv terményei értékesítésének megszervezésére*, aki felállította a *védett birtokokat*, ezután is mellette lesz minden erejével. A *telepítés kérdése, a hitbizományi reform, a fokozottabb családvédelem, a munkanélküliség apasztása* az ujesztendö programjai.

A mi gazdasági politikánkat sulyos külpolitikai kérdések befolyásolják lépten-nyomon. Ellenük csak egy védekezhetünk, ha itthon minden agy egyet gondol, minden szív együtt érez és minden kar együtt dolgozik.

Ezt tanuljuk meg a katonás és elszánt Gömbös Gyulától.

Ezt tanulja meg a magyar falu az egyszerű falusi tanító fiától, akiböl csak azért lehetett az ország miniszterelnöke, mert úgy tudott és tud hinni elesett hazája talpraállásában, mint *Kossuth* Lajos és nagyatádi *Szabó* István, akiket példaképül választott.

„Ebben a házban született . . .”

Tolna vármegye erdökoszoruzta kis községe, *Murga*, nagy ünnepet ült december hó 23-án, vasárnap, abból az alkalomból, hogy márványtáblával jelölték meg azt a házat, ahol Gömbös Gyula miniszterelnök, a murgai evangélikus tanító fia született. Az evangélikus templomban reggel *Gyalog* István *kétyi* evangélikus lelkész, kerületi esperes tartott istentiszteletet, amely után a falu egész közönsége a tanítói lak elé vonult. Ennek homlokára erősítették fel a fehér márványtáblát a következő felirással:

„Ebben a házban született 1886 december 26-án vitéz jákfai Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnök, honvédelmi miniszter.“

Hagymássy Zoltán főispán monddta az avatóbeszédet, megemlékezve a miniszterelnök szüleiröl, majd a megye szeretetét, hüségét és ragaszkodását fejezte ki a miniszterelnök iránt és Isten áldását kérte életére és munkájára. *Müller* Róbert *felsőházi*

lelkész monddta ezután ünnepi beszédet, amelynek során ismertette Gömbös Gyula murgai gyermekységét, majd vezérségre termett kiválóságát jellemezte, beszéde végén pedig szeretetre és összetartásra buzdította Murga lakosságát, amely mindig tüntetett izzó magyar érzésével. Ünnepi beszéde után *Bayer* Jenö főjegyzö vette át a község nevében megörzésre az emléktáblát. Az ünnepele után, amelyen a murgai dalárda hazafias magyar énekszámokkal szerepelt, Gömbös Gyula miniszterelnököt táviratilag üdvözölték.

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház december hó 18-iki ülésén folytatták az egyes külállamokkal kötendö kereskedelmi szerződésekröl szóló felhatalmazási javaslat tárgyalását. A szónokok közül nagy és megérdemelt sikerben volt része *Schandl* Károly dr.-nak, aki a magyar-olasz- és osztrák vámközösség megvalósítását és új békekonferenciát sürgetett. — A december hó 19-iki ülésen elfogadták az előző napon tárgyalt javaslatokat, majd mentelmi ügyekre és interpellációkra került sor. Az ülés folyamán a diplomaták karzatán megjelent *Asquini* olasz korporációs államtitkár, akit a Ház lelkes ünneplésben részesített. Az olasz vendéget — interpellációja megszaktásával — *Eckhardt* Tibor köszönlötte rendkívül meleg szavakkal. — December hó 21-én tartotta a Ház a karácsonyi szünet előtt utolsó formai ülését. A legközelebbi ülés január hó 29-én lesz.

A felsöház ülése

A felsöház december hó 20-iki ülésén *Wlassics* Gyula elnök a *Kormányzó* Ur 15 éves évfordulójáról emlékezett meg, majd megbélyegezte a *marseillei királygyilkos merényletet*. A felsöház 25.000 pengöt szavazott meg *II. Rákóczi Ferenc szobrának felállítására*. Elfogadták ezután az ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet-röl és a kereskedelmi szerződés megkötéséről szóló törvényjavaslatot.

Itt említjük meg, hogy a 33-as országos bizottság december hó 21-én ülést tartott, amelyen a földhözjuttottaknak nyujtandó kedvezmények-röl, a kartellitettek újabb megállapításáról szóló rendeleteket tárgyalták le.

Asquini olasz államtitkár látogatása

December hó 19-én *Asquini* Albert olasz korporációs államtitkár érkezett néhány napos tartózkodásra Budapestre. A pályaudvaron *Fabinyi* Tihamér kereskedelemügyi miniszterrel

az élen közéletünk kiválóságai fogadták az illusztris vendéget. Asquini államtitkár a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában rendkívül meleg hangon emlékezett meg a bensőséges magyar-olasz barátságról és méltatta a római egyezmény jelentőségét és várakozáson felüli sikerét. Az egyezmény szilárd alapját képezi annak, hogy a Dunamedence általános gazdasági jólétét ujjaépítsük. Asquini államtitkár, akinek látogatása újabb szem a magyar-olasz barátság szorosra fűzött láncában, december hó 22-én tért vissza hazájába.

Tyler népszövetségi biztos jelentése

A Népszövetség magyarországi megbizottjának negyedik negyedévi jelentése néhány nappal ezelőtt jelent meg és a magyar sajtó természetesen részletesen beszámol róla. Tyler mindenekelőtt megállapítja, hogy a magyar kormány értékesítési politikája és devizaszerzési erőfeszítései eredménnyel jártak, ami abból is nyilvánvaló, hogy a magyar ipar nyersanyagellátása az év folyamán fennakadást nem szenvedett és a Nemzeti Bank rendelkezésére álló szabad devizakészletek is emelkedtek. Azt is megállapítja a népszövetségi biztos jelentése, hogy az állami bevételek, különösen az év első felében, magasabbak voltak a megelőző év hasonló időszakának bevételeinél, de leszögezi egyben azt is, hogy a kiadási tételek is emelkedést mutatnak. Hátrányos jelenségnek tartja a jelentés, hogy az állami üzemek nemcsak hogy nagyobb állami hitelt vettek igénybe, mint az előző évben, de máshonnan is vettek hiteleket igénybe. A költségvetés stabilitása, Tyler szerint, még nincsen biztosítva és a kormánynak továbbra is a legnagyobb óvatossággal és takarékossággal kell eljárnia, hogy az ország pénzügyi egyensúlyát megőrizhesse.

A miniszterelnök Esztergom diszpolgára

Esztergom város képviselőtestülete december hó 19-én diszközgyűlésen vitéz Szívós-Waldvogel József indítványára egyhangú határozattal a város diszpolgárává választották vitéz Gálfai Gömbös Gyula miniszterelnököt.

Glatz Gyula polgármester nagy beszédben tette magáévá az indítványt és kiemelte, hogy Gömbös Gyula a nemzeti erők tömörítésével, az ország tekintélyének és súlyának emelésével, a kormány legutóbbi külpolitikai sikerével, a gazdasági megerősítéssel és a belső rend biztosításával Esztergom közönségének feltétlen bizalmát és háláját érdemelte ki.

Gróth József dr. főegyházmegyei

Az 1934. év államfő-halottai.

Balról-jobbra: Albert belga király, Hindenburg tábornagy, a német birodalom elnöke, Sándor jugoszláv király.

jogtanácsos azt hangsúlyozta, hogy nem mindennapi tény az, hogy Esztergom, a magyar katolicizmus központja, diszpolgárává választja a protestáns miniszterelnököt. Esztergom lelkes elhatározása azt bizonyítja, hogy a nemzeti egység kormányának politikája a magyar katolicizmust barátjává tette.

Boldog újévet!

Boldog újévet kívánunk lapunk olvasóinak, minden barátunknak és valamennyi magyar testvérünknek a határon innen is, túl is. Olyan boldogságot, amelyben eloszlik a reménytelenség és csüggedés és újra születik a bizalom és erős akarat, a magyar munka és boldogulás két erős fundamentuma. Mert bizakodunk kell, magyar testvéreink! Bizakodunk a magyar élet erős és megingathatatlan előbbrejutásában, a magyar dolgozók erőfeszítésének eljövő diadalában, a magyar ugar alapvető nyugalomadásában. Mindenben, mindenben, ami a hitünk, a törekvésünk, a jövőnk, az alapunk, a kenyéradónk, a kimozdítónk lehet a ma szörnyű leköötöttségéből és ésszel nem mérhető sanyaruságából! Boldog új évet! Gondtalant, vidámat, dolgozat, nevetőt, kacagót! Szép tavasszal, izzó nyárral, erő összettel, nyugodt téllal. Büszke legyen a gazda, mosolygó az asszony, kacagó a gyerek. Tejelő a tehén, gömbölyű a disznó, tojó a tyúk, hizott a liba, termő a föld és gondozó a pince. Ne is tudja senki, hogy rossz év is volt. Felejtjük el, mint a bántó álmot. Más világ következék: az igazi magyar élet, amelyben csak öröm és napsugár van. Boldog újévet kívánunk! Olyat, aminőt a magyar falvak sokat szenvedett népe megérdemel...

Rothermere lord üzenete...

Rothermere lord táviratot intézett a magyar sajtóhoz, amelyben többek közt ezeket mondja:

— A karácsonyi ünnepek és az újév alkalmával gondolataim elszállnak a magyar néphez, nemcsak szívből jövő jókívánságaimmal, hanem azzal a szilárd hittel, hogy hamarosan elérkezik az az óra, amely jogos követeléseinek igazságot szolgáltat. Annak az igaz ügynek, amelyet ilyen rendíthetetlen bizakodás támaszt alá, végül diadalmaskodni kell. Az a bátorság, amellyel a magyar kormány az elmúlt hetekben a magyar nemzet becsületét Genfben megvédte, csak fokozta a meleg érdeklődést és csodálatot, amellyel Nagybritánia népének tulajdonos része, velem együtt, a kemény próbára tett, türelmes, békeszerető és bátor magyar faj iránt viseltetik. Újból biztosítani akarom Magyarországot változatlan rokonszenvevről, amely szolgáljon zálogul arra, hogy jogos igényeinek támogatásában soha nem fogok lankadni.

Hasonlóan meleghangú táviratot küldött Esmond Harmsworth, a lord fia is, aki hat esztendővel ezelőtt nálunk járt és az akkori nagyszerű fogadtatásának emléke ma is változatlanul élénken él a lelkében.

Gazdasági tanácsadót és naptárt talál mai számunkhoz mellékelve az olvasó. A 16 oldalas füzetet a Chinoin-gyár (Újpest) bocsátotta rendelkezésünkre, hogy olvasóink — figyelmesen átolvasva a könyvecskét — hasznos utbaigazításokat nyerjenek az általánosan ismert „Futor” nevű állati csontképző és a „Pekk” nevű vitaminadagoló szer előnyeiről. A füzetet olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

VILÁGKRÓNKA

A jugoszláv-magyar ellentéteknek genfi elintézése megszüntette ugyan a közvetlen háborus veszélyt, de a döntés nem hozott teljes nyugalmat az európai külpolitikába. A tárgyalások lezárása csak az új tárgyalások és az új bel- és külpolitikai tájékozódások utját nyitotta meg. Belgrádi jelentés szerint a kiutasított magyarok 22 emberből álló utolsó csoportja december 15-én lépte át a határt és ezzel kimerült a kiutasítandók listája. Azóta valóban nem érkeztek újabb kiutasítottak Magyarországra, de még mindig nyílt kérdés maradt, hogy mi lesz a kiutasított 3000 ember sorsa.

A szomszédos Jugoszláviában kormányválság követte a genfi döntést. A kormány lemondott és Pál régensherceg Jęftics volt külügyminisztert bízta meg a kormányalakítással. Az új kormány békülékenyebb politikát akar folytatni és látszólag azt a célt tűzte maga elé, hogy a szerbek és horvátok között fennálló nagy ellentéteket elsimítsa. Az új kormány első ténykedése az volt, hogy a politikai büntetért hosszú szabadságvesztésre ítelt horvát politikuskat, *Macseknek*, kegyelmet adott. Ezzel a békülékenyebb belső politikával kívánják Jugoszlávia egységét helyreállítani.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter nyilatkozata szerint, a genfi döntés utáni békülékenyebb hangulat kedvezőbb lehetőségeket rejt magában arra, hogy a kisantant és Magyarország között fennálló régi ellentétek végre elsimíttassanak. A magyar külügyminiszter nyilatkozatára szinte válaszként hatott a *budapesti cseh követnek* egy hírlapi nyilatkozata, amelyben a maga részéről is azt hangsúlyozza, hogy a jelen körülmények között nagyon könnyen elképzelhető a közeledés Magyarország és a kisantant államai között. A budapesti cseh követ a német-lengyel meg egyezésre utal. Köztudomásu, hogy Németország és Lengyelország között is vannak területi ellentétek, de ez a

két ország helyesnek látta, hogy ezeket az ellentéteket a napi külpolitika érdekében hosszú időre kikapcsolja. Így képzelhető el az is, hogy Magyarország és a kisantant-államok is gazdasági téren együtt dolgozhassanak.

Ugyanekkor nagy tervek megvalósulása küszöbén állunk a nyugati nagyhatalmak részéről is. *Laval*, Franciaország külügyminisztere, Rómába készül *Mussolini*hoz, hogy a Franciaország és Olaszország közeledésére vonatkozó megállapodást végretető alá hozzák. Franciaország és Olaszország között egyrészt gyaratmi kérdésekben voltak eddig ellentétek, másrészt pedig — és ez benünket érdekel elsősorban — a közép-európai politika kérdéseiben. Franciaország a kisantant patrónusa. Olaszország pedig Ausztria és Magyarország mögött áll. Amikor Franciaország és Olaszország közeledéséről beszélünk, akkor tulajdonképpen a kisantant, Ausztria és Magyarország közötti állandó surlódó felületek elsimításáról van szó. Olaszország a genfi tárgyalások folyamán is bebizonyította barátságát Magyarországra iránt és így bizonyosra vehetjük, hogy a Franciaországgal folytatandó tárgyalások során sem felejtkezik el a magyar barátságról.

Németországban nagyban készülődnek a január 13-án megtartandó *Saar-vidéki népszavazásra*, amely Európa leghatalmasabb ipari területének a sorsáról van hivatva dönteni. Ugy Németországban, mint Franciaországban, természetesen, a legnagyobb propagandát fejtik ki a népszavazás előtt, amelynek nyugodt lefolyását nemzetközi rendőrség biztosítja. Beavatott külpolitikai körök véleménye szerint valószínű, hogy a megejtendő népszavazás Németország győzelmével végződik.

Oroszországból érkezett hírek szerint *Kyrov* népbiztos gyilkosainak ügyét letárgyalta a leningradi forradalmi törvényszék és a vádlottakat, majdnem kivétel nélkül, halálra ítélték. A gyilkossággal gyanúsítottak közül két európai hírű orosz poli-

tikust: *Zinovjev*et és *Kamenev*et Szibériába száműzték. A *Kyrov* népbiztos haláláért folytatott bosszuhadjárat során eddig 110 embert végezték ki.

Olcsóbb lett az állati szérum

A földmívelésügyi miniszter december hó 21-én rendeletet adott ki, amelyben megállapította a leginkább használatos szérumok új árait. Ismeretes, hogy a gazdaközönség köréből az utóbbi időben többször kifogásolták a szérum drágaságát és a földmívelésügyi miniszter tüzetes vizsgálatok alapján már három ízben hajtott végre árleszállítást és új rendeletében ismét alacsonyabban állapítja meg a szérumárakat.

Január elsejétől kezdve a leginkább használt, úgynevezett *sertéspestiszérum* literenkénti ára az eddigi 68 pengő helyett 62 pengő, hitelbeadás esetén pedig 76 pengő helyett 68 pengő. A másik fontos védekezőszernek, a *sertéspestis-sertésorbané* elleni kettős hatású szérumnak literenkénti ára 85 pengőről 74 pengőre szállt le. A lóból termelt szérum literenkénti ára 64 helyett 60 pengő.

78.000 védett birtokot tartanak számon

A Statisztikai Hivatal *Konkoly-Thege* Gyula dr. miniszteri tanácsos összeállításában érdekes beszámolót tett közzé a *védett birtokokról*. 1934. évi október hó 31-ig a Statisztikai Hivatalhoz befutott jelentések szerint 81.347 földbirtokot, illetve házas beltelket nyilvánítottak védett birtokká. Ebben az időpontban azonban *ténylegesen már csak 77.852 volt a védett birtokok száma*, mert időközben a bíróságok 3495 törlest hajtottak végre.

A védett birtokok közül 53.676 tíz katasztrális holdon aluli birtokból, illetve házas belteléből áll, ezeknek összes terhe 193.5 millió pengő.

A következő kategóriában, a 10—50 katasztrális holdig terjedő birtokokon, 19.842 a védett birtokok száma. Ezeknek van legnagyobb terhük, 236.7 millió pengő.

Terület szempontjából az 1000 katasztrális holdon felüli kategória vezet, ahol 211 védett birtokosnak 611.600 katasztrális holdján 183.3 millió pengő teher mutatkozik. A *védett birtokok egész terhe 950 millió pengő*.

Érdekes a beszámolóban az a része, amely a védett birtokokat szembeállítja az összes és az adóssággal terhelt földbirtokokkal. A 10 katasztrális holdon aluli birtokok száma 1.073.400. Ebből megterhelt birtok 553.600, védett birtok 53.700.

Az 1934. év államférfiu-halottai.

Poincaré, a francia köztársaság háborus elnöke; Barthou francia külügyminiszter; Dollfuss osztrák kancellár.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

Az Országos Mezőgazdasági Kamara december hó 20-ikán Budapesten tisztújító közgyűlést tartott. Hoyos Miksa gróf elnöki megnyitóját után Marschall Ferenc dr. földművelésügyi államtitkár szólalt fel.

Marschall államtitkár beszéde

— A buzánemesítés, állattenyésztésünk előrehaladása, — mondotta többek közt — gyümölcsgazdálkodásunk fejlődése, borgazdálkodásunk és a kisemberek produktumai terén elért eredmények mind arról tesznek tanúságot, hogy a mezőgazdaság belső emelése terén nagy utat tettünk meg előre. Ezelőtt két esztendővel a külső államokkal való szerződéses hálózatunk teljesen laza volt. A mai kormány érdeme hogy elsősorban Ausztriával sikerült áruforgalmunk állandóságát biztosítani. Ugyancsak sikerült Németországgal is megállapodást kötünk. A zsir elhelyezése például állandó piacot jelent német részről.

Ezután a római egyezmény rendkívül nagy jelentőségével foglalkozott, hangsúlyozva, hogy a buzaár biztosítása tekintetében a római paktumnak elsősorú szerepe van. A gyapju, a tej, az ipari növények, a tűzifa árszínvonalát igyekeztünk az előállítási költségekhez idomítani és a mezőgazdasági árbiztosítási politikát nem ejtjük el. Megindultak a tárgyalások abban a tekintetben is, hogy a magyar gazdaközönségnek olyan gyapjúárát biztosítsunk, amely megfelel az előállítási áraknak és sulyt kell helyeznünk arra, hogy a hazai ipar vegye fel a gyapjútermelést. Erős kritikában részesült a lenmag-szerződés, amelynek azonban olyan konstrukciót adtunk, amely biztosítja a megfelelő árat.

A magyar mezőgazdaság kamat-

terheit 230 millió pengőről 90 millió pengőre sikerült leszorítani. Nincs a kormánynak szándékában, hogy a gazdáknak birtokukból való kimozdítása Damoklesz kardjaként függjön felettük. A moratoriális helyzet átmeneti és arra törekszünk, hogy a bizonytalanságot megszüntessük és szeretném, ha a gazdaadósságok körén kívül a nemzet közérületében is meggyökereznek az a belátás, hogy a mezőgazdaság a oltalomra szorul.

A zajos helyesléssel kísért beszéd után folyt le az elnökválasztás, amely szerint a leadott 96 érvényes szavazatból Hoyos Miksa gróf 50, Mecsér András, országgyűlési képviselő, pedig 46 szavazatot kapott. Ennek alapján Schandl Károly dr. alelnök bejelentette, hogy a kamara elnökévé 4 szótöbbséggel Hoyos Miksa gróft választották meg. A kamara alelnökeivé Schandl Károly dr. országgyűlési képviselőt, Sámik Józsefet és Mészáros Istvánt, a földművelési államtitkárra kinevezett Marschall Ferenc helyébe pedig igazgató-helyettesé Serbán Ivánt választották meg, azzal, hogy egyelőre a Külkereskedelmi Hivatalban teljesít szolgálatait. A közgyűlés főtíkárrá választotta Halács Ágostont és titkárokká Diószeghy Ottó bárót és Ébner Jenőt.

A választás eredménye ellen három petíciót nyújtottak be az Országos Mezőgazdasági Kamarához. A petícionálók a közgyűlés összehívását szabálytalannak tartják és a jelölés ellen is kifogásokat hangoztatnak.

Kállay Miklósné karácsonyi ünnepélye a jugoszláviai menekülteknek

Kállay Miklósné, a földművelésügyi miniszter felesége, december hó 22-én bensőséges ünnepség keretében karácsonyi ajándékokat osztott szét a budapesti tenyészállatvásártelepen elhelyezett jugoszláviai magyar mene-

kültek között. A telepen elhelyezett 440 jugoszláviai menekült karácsonyfaünnepélyen Kállay Miklósnén kívül jelen volt Hóman Bálintné, Kárpáthy Kamillóné, Eckhardt Tiborné, Nickel Alfrédné, Mayer Károlyné, Lóczy Lajosné, Vladár Erviné, Lukács Sarolta és Nagy Sarolta, a földművelésügyi minisztérium irodafőtisztje, aki a minisztérium tisztviselőjével karöltve készítette elő az ünnepélyt.

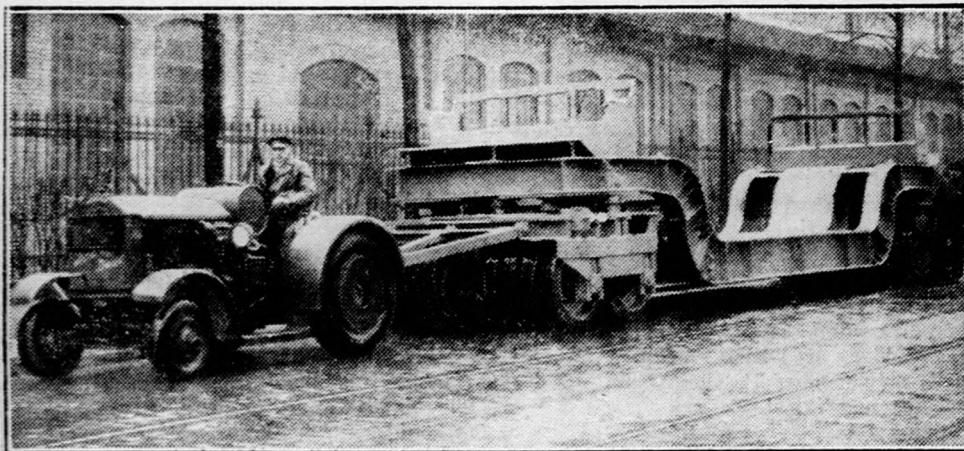
Négy hatalmas, csillogó karácsonyfa alatt a Barcsay-utcai gimnázium tanulói a Himnusszal nyitották meg az ünnepélyt, majd az egyik menekült család leánygyermeké karácsonyi verset szavalt el. Ezután Schuller Dezső fővárosi tanácsnok a főváros népének szeretetét és együttérzését tolmácsolta a menekülteknek. Benáczky Aladár verseci gazdasági intéző mondott menekült társai nevében köszönetet Kállay Miklósnénak.

VIZKERESZT...

A szegény pásztorok elhozták már a világ Megváltójához a föld népének imáját. Leborultak a Kisdéd előtt, akiben a szegényt, a dolgozót és a szenvedőt látták. A maguk küzdelmének osztályosát szemlélték, szerették és imádták benne. Utánuk jöttek a bölcsek és királyok, hogy az Isten egyszülött fiát keressék, akiről a próféta jövendölte, hogy „hatalma leszen, amellyel a Libanon cédrusait tépi ki és játszva töri össze a pörölyt”. Hogy ezek is meghívassanak, Isten szemének ragyogó sugara gyult ki, csillag fénylett előttük, hogy a gögősek maguknál sokkal nagyobbak, a gazdagok minden kincsüknél ragyogóbbat lássanak, a bölcsek és tudósok pedig a tudományuk kicsiségéről győződjenek meg. Így lettek hívők, örvendezők és alázatosak a bölcs királyok: Gáspár, Menyhért és Boldizsár, akik aranyat, tömjént és mirrhát hoztak a királyok királyának, hogy lelkük tisztaságával és szívük örömeinek alázatával nyujtsák át neki. S ez a szép és felemelő jelentése a Vizkereszt ünnepének végtelenül megnyugtató is. Hogy nem lehet szegény, akinek szenvedése az Ur jászoláig nem ér, de gazdag sem, akinek kincse a legkisebb csillag egyetlen sugarának ragyogásával vetekedhetnék. Ember a földi király is, mint a szegény pór és pásztor. Néhány porszem marad csak belőlük, ha meghalnak. Az égbeszálló lelkük azonban egyenlő mérelegre tétetik s a becsületes élet aranyán, a hit tömjénjén s a szenvedések mirrháján át nyerhetnek csak jutalmat. Tisztuljon meg azért lelketek a szenvedésben, hogy felemelkedvén, méltók lehessenek a bölcs és szent királyokhoz, akik éppoly alázatosak voltak a jászol előtt, mint az egyszerű pásztorok, hogy az emberek Isten előtt való egyenlőségét példázzák.

75.000 kilót vontató traktor

Az egyik német gyár építette ezt a 32 gummi keréken gördülő 25 ezer kilogramm súlyú óriás szállítógépet, amely 75 ezer kilogramm terhet képes egyszerre szállítani. Az eddigi legnagyobb ilyen szállítószerveket legfeljebb 25 ezer kilogrammot bírt el.

A Hunyadiak fészke

Ott áll, még áll az ősi magyar vár elszakítottan, sziklákra felépítve, *Vajdahunyad vára*, a Hunyadiak ősi fészke, a csehek melletti egyik legalattomosabb ellenségünknek, az oláhnak lopott birtokául és zsvány zsákmányi büszkeségeül. Már Árpádházi IV-ik Béla és az Anjou Nagy Lajos királyaink korában említik, de tulajdonképeni megépíttetője a gótikus stílusú várnak, a horogszezi Szilágyi-család nagyasszonya: Szilágyi Erzsébet, a törökverő hőszvezér, *Hunyadi János* kormányzó felesége és igazságos *Mátyás* királyunk édes jó anyja volt.

A Szilágyiak, Hunyadiak, Anjouk köbevésett címereit az ország címereivel együtt máig látni a kétsor márványoszlopok lovatgeremben. A gyönyörű vár egyik hatalmas bástyatornyát „*Nebojsza*”-nak nevezték el. — a hősi dicsőbb korunk egész lelkét, nagyságát kifejezi ez a szlávhangzású szó, mert azt jelenti: „*Ne félj!*” Bizony a másidők magyarjai nem ösmerte a félelmet, hiszen ha gyáva nép lett volna, *Európa* térképéről, népei közül rég letörölték volna nyomtalanul. Ámde a lovas-katonáját már igazságos *Mátyás* királyunk idején „*huszár*”-nak dicsőítették. Ennek a jelentése meg az volt, mint hallhattatok is már az öregektől, hogy az ellenségből „*husz ár*” volt egyetlen ilyen magyar lovasvitéznek... Higgyétek el csakis így birtunk megküzdeni az ezeresztendő számlálhatatlan ezernyi fergetegével, — magyar őseink soha sem számlálták az ellenséget...

Vajdahunyad várának maga igazságos *Mátyás* király is egyik továbbépíttetője volt. Olasz művészeivel *Mátyás* építtette fel a vár északi szárnyát és nagy-hídját... Festmény is ábrázolja, midőn *Mátyás* fényes udvari népeivel, bátor vadászai-val kivonult, vagyis inkább visszavonult a közeli rengetegekből a dus vadászszákmánnyal csodaszép várába, mely a Hunyadiaknak kedves pihenőhelyök volt. *Mátyás* után fia *Korvin János* örökölte, s birtokolták még *Török Gábor*, a fejedelem *Bethlen Gábor*. Lakozott *Thököly Imre* kuruc-fejedelem is, s *Apafi Kata* után jutott a kincstár tulajdonába. Bár a tüzvészől sok romlást szenvedett, mindig újból és újból felépítették. Az utolsó restauráló (korszerű javító) munkát a világháború kitörése előtt végeztette rajta a magyar kincstár, ez azonban az oláh megszállás miatt befejezetlenül maradt, s az oláh kézen most gondozatlanul pusztul a Hunyadiak ősi fészke... Még szerencse, hogy a pesti *Városligetben* az 1896. évi ezredévi kiállítással kapcsolatosan, *Vajdahunyad várának* egyik részletét ide — hü képmásként —

átépítették. A *Mezőgazdasági Múzeum* ebben az ódonjellegű építkezésben talált elhelyezést. *Faluszövetség*-beli testvérek, ha Pesten jártok, el ne kerüljétek *Vajdahunyad várát!* Méltó,

érdekes, hasznos, tanulságos megtekinetnek a kincses *Mezőgazdasági Múzeumunkat* is! A nagy multról regélget, tanítgat ez is!

MÓRICZ PÁL

Mezőgazdasági munkások adómentes örlési kedvezménye

Röviden jelentettük, hogy a pénzügyminiszter 2800/1934. számú rendelete az időszaki mezőgazdasági munkásoknak a gabona örlésénél adott kedvezményt kiterjeszti olyképpen, hogy ezek bizonyos esetekben nemcsak a konvencióképpen kapott, hanem az esetleg vásárolt gabonájukat is vámörölni jogosultak.

Gabonának tekintendő a buza, a ketszeres és a rozs. Az oszu, a konkoly, a tönköly és a rostaalja szintén gabonának számít, ha legalább 10 százalék búzát vagy rozst tartalmaz.

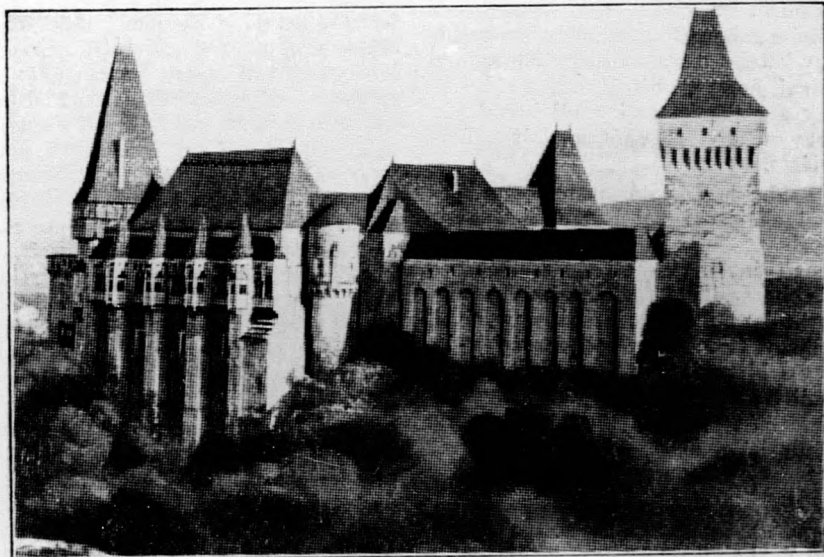
Mit jelent a vámörlés? A kormány a múlt év júniusában rendeletet adott ki, amelyben az örlést adóváltással sújtotta azért, hogy ebből az adóváltásból befolyó jövedelemből a mezőgazdaságot támogassa. Az ilyen adó alá eső örlést kereskedelmi örlésnek nevezik. Azonban kézenfekvő volt, hogy egyes mezőgazdasággal foglalkozó egyének ne fizessenek örlési adót, hiszen ez az adó éppen a mezőgazdasággal foglalkozók megsegítésére lett megállapítva. Ezért az illető kormányrendelet bizonyos kivételeket állít fel, amelynek értelmében egyes mezőgazdasággal foglalkozók a saját szükségletükre örlött gabonát adómentesen öröltethetik meg. Ez az ugynevezett

vámörlés.

A rendelet bizonyos fokig már gondoskodott a mezőgazdasági munkásokról, amidőn kimondta, hogy a mezőgazdasági munkások vámörölni jogosultak azt a gabonát, amit konvencióképpen kaptak, de csak olyan mennyiségben természetesen, amennyi a maguk, illetve családjuk szükségletének megfelelő.

Ezt a kedvezményt terjeszti ki a most megjelent rendelet, amely kimondja, hogy az időszaki mezőgazdasági — részes, sommás és napszámos — munkások, ideértve a cséplőgépválgatózókat és a gépnél alkalmazott munkásokat is, háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiséget vámörölni jogosultak, tekintet nélkül arra, hogy a gabonát konvencióképpen, illetve részül kapták, avagy keresményükön vásárolták. Tehát a jövőben nemcsak a konvencióképpen, illetve részül kapott gabonát vámöröltethetik a mezőgazdasági munkások, hanem az általuk vásárolt gabonát is, de természetesen szintén csak a házi szükségletüknek megfelelően.

Azok a mezőgazdasági munkások azonban, akik nem konvencióképpen, illetve részként természetben kapták

Magyar kincsek: VAJDAHUNYAD VÁRA, mai állapotában.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Mikó Gábor

Harmincöt éve annak, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet szolgálatába lépett és 14 éve, hogy az OKH igazgatósága ügyvezető-igazgatónak nevezte ki Mikó Gábort és ezzel honorálni kívánta azt a komoly és értékes munkát, melyet a magyar hitelszövetkezeti mozgalom érdekében kifejtett. Ma egy eredményekben gazdag hivatalos működés után jól megérdemelt nyugalomba vonult és ezzel a Károlyi Sándor gróf nemes szellemében dolgozó egyik erős, oszlopos tagja a szövetkezeti mozgalomnak elhagyta fontos őrhelyét a szövetkezeti fronton. Működése elején tetterős fiatalsága teljében került a magyar hitelszövetkezeti mozgalom szerény hajlékába és eredményes munkássága végén megérthette azt, hogy az a mozgalom és intézmény, melynek első vezére sorában küzdött, a hatalmas szövetkezeti tábor válságos időkkel is dacolni tudó erős fellegvára lett. 35 év az idők végtelenségében parányi köz, de egy történelmi időket, vérzivataros válságos esztendőket átélte intézmény életében a nehéz, fáradhatatlan munka küzdelmes korszaka.

E több, mint három évtizedet felölelő, férfias munkából vállalt Mikó Gábor az eszébe vetett nemes hittel, erős akarattal és széles látókörrrel vezérelt részt és szívós munkájával beigazolta, hogy komoly munka, kitartó szorgalom, férfias akaraterő még válság idején is képes építeni, teremteni, növelni a legparányibb erőt. Mikó Gábor munkája meghozta a maga dus aratását, mert vezértársaival a neki megszabott munkaterületen sikerült a magyar hitelszövetkezeti mozgalom első intézményét felvirágoztatni.

Most, mikor egy jól végzett munka tudatában vesz bucsút a magyar hitelszövetkezeti mozgalom táborától, magával viszi azok szeretetét, tiszteltét, kikért dolgozott és küzdött: a magyar szövetkezőkét. Mert Mikó Gábor a magyar szövetkezeti életnek attól az időtől kezdve, mikor a magyar szövetkezeti mozgalom bölcsőjéhez került, minden kicsinyes lenézésel szemben elszánt, előretörő, erős akaratu és férfias munkát végzett.

Felismerve küldetését, egész férfiúhoz illően vállalta a reászakadt feladatot és munkakört, pályáján törhetetlen erős akarattal haladt előre, hogy az altruizmus szent tüzeiben edzett munkásságával használhasson nemzetének és segíthessen nálánál gyengébbeket. Életének magasabbrendű szükséglete volt az, hogy másokért dolgozzék és minden lélegzetnyi erőt, amit Istenáldó kegyelme neki juttatott, a szövetkezeti mozgalom és az OKH nagyfejlesztésére fordítsa.

A magyar szövetkezők maradandó

elismeréssel és mélységes szeretettel bucsuznak tőle, midőn elhagyja munkahelyét. Ő pedig, mikor a bucsuzás fájdalmas percében visszatekint több, mint három évtizedes szövetkezeti pályafutására, nemes egyszerűséggel állapíthatja meg, hogy magasabbrendű eszményekért élni, küzdeni, dolgozni nem veszendő energia, mert jutalom érte a nemzet elismerése.

WANKE GUSZTÁV

NEMZETGAZDASÁG

Bár a statisztika eddig még nem jelenhetett meg az 1934-es gazdasági év eredményeiről, azt már az eddigi kimutatásokból és a gazdasági élet szemléletéből is megállapíthatjuk, hogy milyen eredményeket hozott az elmúlt esztendő.

Mezőgazdasági exportunk — úgy az árakat, mint részben a mennyiségeket illetően is — örvendetes fejlődést mutat, amiben nem kis része van a kormány értékesítési politikájának és a Külkereskedelmi Hivatal munkájának. A magyar-olasz-osztrák megegyezés jótékony hatását már eddig is megérezte külkereskedelmünk, de az elkövetkező félévben, amikor az osztrák és olasz buzamennyiségek elszállításra kerülnek, még jobban meg fogja érezni. Az 1935. év elején a buza-exportörök nagyobb osztrák és svájci fizletre is számitanak, ami abból is látható, hogy a buza ára karácsony után fél pengővel emelkedett.

Amerika és Délamerika felé, úgy látszik, új piacot nyer a kitünő magyar tokaji bor is, ahová ipari nyersanyagok, különösen pamut ellenében, nagyobb mennyiséget készülnek kivinni.

Gyáripárunk foglalkoztatottsága is nagyobb volt az elmúlt 1934-es évben, mint 1933-ban. Megállapítható ez a nagyobb szénfogyasztásból és a gyáripárban foglalkoztatott munkások létszámának emelkedéséből is. A gyáripár nyersanyagellátását is minden komolyabb zökkenő nélkül biztosítani lehetett, amiben elég nagy része van a gyárvállalatok által lebonyolított exporttevékenységnek. Külön említést érdemel egyik mezőgazdasági gépgyárunk által elért eredmény ugyanis Délafrikába adott el nemzetközi verseny alapján husz magyar traktort és ottani előkelő cégekkel létesített képviselői megállapodásokat, úgy, hogy állandó jelentékeny exportra számíthatunk.

Jó hangszeren játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Fürdőruha, amelyben nem lehet alámerülni.

Az amerikai feltalálók kongresszusán mutatták be ezt a hasznos fürdőruhát. A ruhán lévő hosszukás légtömlők megakadályozzák a levegőtől s ezek megakadályozzák, hogy a fürdőző alámerüljön.

a gabonát, tartoznak vámörlési jogosultságukat, vagyis azt, hogy mezőgazdasági munkával foglalkoznak, illetve, hogy kizárólag vagy legalább is túlnyomórészt mezőgazdasági munkából élnek, a lakóhelyük községi előjáróság bizonyítványával igazolni.

Ilyen bizonyítványt a községi előjáróság köteles illetékmentesen kiállítani s az feljogosítja a bizonyítványban megnevezettet a vámörlésre. Azonban ha az illető nem személyesen viszi a gabonáját a malomba öröltetni, úgy köteles a bizonyítvány hátlapjára ráírni, hogy kit bizott meg a gabonának a malomba való szállításával és hogy mennyi gabonát küldött vámörlésre.

Lakhelyváltoztatás esetén ezt a községi előjáróságnál be kell jelenteni, amely azután a lakhelyváltozást a bizonyítványra rávezeti. Az esetben pedig, ha az illető foglalkozása megváltozik és a mezőgazdasági munkával felhagy és más kereseti forrásból él, úgy a bizonyítvány beszolgáltatandó, amit ha elmulaszt, vagy bármely más visszaélés esetén a törvény szigorú büntetést rendel.

VÉRTESSY FERENC dr.

Mutasd meg szomszédodnak is

a VASÁRNAP-ot!

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Hasznos vagy káros madár a vetési varju?

Évek óta vitatkoznak afölött, hogy hasznos, vagy káros madár-e a vetési varju? Vannak, kik hasznosnak tartják, s így kímélik, mások károsnak találják.

Mindkét félnek igaza van. A varju ugyanis mindenevő madár. Szívesen fogyasztja a rovarokat, egereket, a drótférget, a cserebogár, a bagoly-pille álcáját, a lötétűt, a sáskaféléket, a kukoricamolyt stb., káros állatokat. Mint a lelőtt varjak gyomortartalmának vizsgálatából tudjuk, ezen állatokból 1—1 varju, nap-nap után igen sokat elpusztít, amivel nagy szolgálattal tesz a szántóvetőnek.

De nem veti meg a magféleségeket sem. Ezért bizony nem ritkán látunk gazdát, ki nagy haraggal kergeti el ősszel és tavasszal az éhes varjakat, melyek a földből is kivájják a beléttett vetőmagot. Mennyi kárt okoz a vetési varju a tejes érésben levő kukoricacsövekben!

Ha pedig így áll a dolog, akkor hogyan bánjunk a vetési varjuval? Kár volna teljesen kiirtani, mert akkor a drótférget, kukoricamoly, cserebogár, stb. rovarrellenséggel gyilkol meg a bajunk. De már a varju ritkítása ott, hol nagyon elszaporodott, indokolt és helyénvaló. Ilyen esetben a fészkek egy részét tegyük tönkre és löjjük le a fészkek szélére kiülő fiókákat.

Ha vidékünkön nem sok a varju, akkor a vetőmagot úgy védhetjük meg, ha ezt a megengedhető legnagyobb mélységre helyezzük a földre, vagy vessük oly sűrűn a tengerit, hogy a varjak rablása mellett is maradjon elegendő kukoricasarj. Hűvös, esős napokon a vetést vagy az érőfélben levő tengeriföldet őriztessük s ostorcsattogatással vagy pedig félig földbeásott varjutetekkel riasszuk el a varjusereget.

A ló színe

igen nagy változatosságot mutat.

A *fehér* lónál úgy a fedőszőrök, mint a sörény és farkszőrök kivétel nélkül fehérek.

A *fekete* lónál a bőr sötét és fekete a szőrök is.

A *pej* lovaknál a bőrben van festőanyag, ezért a paták is palaszürkek, a sörény és farkszőrök, valamint a lábvégek feketék, a fedőszőrök pedig többé-kevésbé vörösbarnák.

A *sárga* lovak bőrében van festőanyag, ezért a paták is palaszürkek. Ezeknél a sörény és fark sohasem fekete, hanem a sárgásfehértől a sötétbarnaig, a fedőszőrök pedig a világossárgától a feketebarnaig sokféle változatban lépnek fel.

A *deres* ló fejét és lábait egyszínű (pej, sárga vagy fekete) szőrök fedik, de a nyakon és a törzsön a fej színével azonos színű szőrök közé több-kevesebb fehér szőr van behintve.

A *szürke* szín a lónál tulajdonképpen „öszülés”-nek tekinthető. E lovak ugyanis szürkésfekete vagy vöröses sárgásbarna szörköntössel jönnek a világra, de a kor haladásával — családi és fajtajellegvonás szerint korábban vagy később az egész testen (mind több és több megöszült szőrszál) lép fel a szörözetben.

A *fakó* lónál a fedőszőrök színnyalata a tejfelsárga-fakótól a sötét-szürke-fakóig, illetőleg a barna-fakóig változhat.

Ősz szőrszálak bizonyos korban minden ló szörözetében felléphetnek. Az öszülés a szembolton, a szájszegletben és a faroktövön kezdődik. Hogy a ló hány éves korban kezd öszülni, arra nézve nem lehet határozott feleletet adni, mert ez családok és egyedek szerint változik.

A ló értékére a szín annyiban van befolyással, hogy tenyésztésre vagy luxuscélokra általában nem vásárolják a fakó és tarka lovakat, sőt gyakran ellenszenvvel viseltetnek a szürke és fekete lovakkal szemben is. Nem tetszős az a ló sem, melynek fején és lábán nagy jegyek (hóka, szárkesely, stb.) vannak.

A kesely lábak bőre könnyen gyuladást kap, mely különösen a csüd-hajlatban makacs bántalommal (csüd-csömör) fajulhat.

A fehér, szürke és fekete lószin sokak előtt csak azért ellenszenves, mert nehéz az ilyen lovakat tisztán tartani.

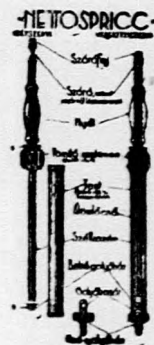
Borpiac

Karácsony előtt már valamivel fokozódott a kereslet a belföldi vevők részéről, és hogy megértük az újévet, az elég hosszú farsang alatt felmerülő nagyobb fogyasztás miatt *joggal várhatjuk az árak emelkedését!* Készlet nem sok van, a minőség az 1934-es boroknál nagyrészt kitűnő, tehát a finom jó borokért joggal lehet kérni és kapni magasabb árakat!

Az újévi a következő irányárral indul: *kistermelői könnyebb fehér és kádarka borokért* fokónként 1.7—1.8 fillért, ugyanilyen erősségű jól kezelt uradalmi áruért 1.9—2.3 fillért fizetnek. A kereslet kezd élenkülni, kínálat egyelőre még tartózkodó.

Magasbőfoku édeskés új borok ára kistermelőknél fokónként 1.9—2.2 fillér, uradalmaknál literenként 28-tól 36 fillér között váltakozik.

Az *erősebb vörös borok*, muskotályok, badacsonyi vidéki fajborok jóval

Szétszedve

Munkában

Legújabb szabadalom

„NETTOSPRICC“

dugattyunélküli gyümölcsfapermetező készülék.

Olcso, nincs benne bőrzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

drágábbak. A 13 fokon felüli veltelini fajborokat előkelőbb vendéglősök Árpádközponton literenként 36—40 fillérért vásárolják kisebb tételekben.

Nagyban folyik a budafoki nagy pincészetekben a spekulációra vásárolt borok bérberaktározása. Ez maga is jó jel arra, hogy a magántőke is már tavasszal borárszilárdulásra számít és komoly készleteket vásárol fel.

Most már csak tartunk ki gazdátársaim, huzzuk el valahogy tavaszig — ha csak valami rendkívüli közbe nem jön és fel nem borítja jogos reményeinket — ne dobjuk ki könnyelműen a borokat, hanem öntudatosan tartunk ki az árat, akkor meg is fogják fizetni vevőink azt az összeget, melyet fáradságos munkánk ellenértéként joggal megérdemlünk.

Irsai M. József.

Apró jótanácsok

A gyümölcsfák műtrágyázását legjobban úgy eszközölni, hogy a műtrágyaféléknek megfelelő adagját vízben feloldjuk s az így keletkezett oldatot tavasszal a fák csurgója alatt ássott lyukakba beleönteni. Még jobb az előírt műtrágyaadagok egyharmadát tavasszal (rügyfakadáskor), a második egyharmadát a gyümölcs fejlődése kezdetén, a harmadik egyharmadát akkor, mikor már a gyümölcs félig ki van fejlődve. Az oldat bebozsátása után a lyukat azonnal betakarjuk. Legmegfelelőbb adagok fiatal, de már termést hozó fáknak darabonként fél kg. szuperfoszfát, egy negyed kg. péti só, egy negyed kg. kálisó. Teljes természetben levő 1—30 éves fáknak pedig adhatunk 1 kg szuperfoszfátot, 1 kg. kálisót, 1 kg. péti sót.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Az ujságírók sokszor szemükre vetik a magyar gazdáknak, hogy miért nem termelnek gyapotot. Azért, mert nálunk nem érik be rendszeren a magtok és így használhatatlan a magvakat fedő gyapottömeg. Ezidén mégis újból megpróbálkozott az állami mezőgazdasági növénynevelési telep. A kísérlet most se sikerült. Pedig ha valamikor, úgy ezidén, midőn korán tavaszodott s tavasszal nagy melegek jártak, az őszi is hosszú volt s a fagy későn köszöntött be, ezidén sikerülni kellett volna a gyapottermésnek. Két gyapufajtáról nyertek ugyan néhány érett és felpattant magtokot, két délibb származású fajta gazdagon virágozott, de egyetlen érett magtokot se nevelt s az első fagyra tönkrement. Ezzel is beigazoltott, hogy hazánkban jövedelmező gyapottermelésről szó sem lehet.

A valóságos őszi buza ősszel nem indul szárba, ha bármilyen hosszú és enyhe is az őszi, hanem erősen bokrosodik, a földön elterül, mintegy várni látszik a téli nyugalmi állapot elérését. A tavaszi buzákból eredő fajták azonban, ha az őszi hosszú, könnyen szárba indulnak. Az ily szárba indult buzákat azután a télen már aránylag csekély fagy hatására kifagynak, vagy jelentékenyen megritkulnak. Akik tehát ilyen buzafajtákat termelnek, s a tél elején a szárba indulás jelenségét tapasztalták, kitalásodásokról legyenek részen s alaposan vizsgálják meg vetéseiket. Ha ilyen töveket találnak, az illető földről vetőmagot ne tegyenek félre, mert ez nem valóságos őszi buza lenne.

Friss hurka, kolbász, pácolt karaj készítése

Más években faluhelyen a legtöbb háznál karácsony előtt öltek disznót, hogy a család már az ünnepekre el legyen látva husfélével, ezidén azonban a szokatlanul meleg időjárás következtében januárra maradt ez a nagyfontosságú házi ünnepély.

Bizony, örömmel készülődnek már mindenütt a disznóölésre, mert a zsi: ilyenkor a legtakarékosabb háziasszony éléstárában is fogytán van. s a friss hurka, kolbász finom ízére még élénken emlékszik tavaly télről a család. Talpon is van kora reggeltől az egész ház, apraja-nagyja kiveszi részét a munkából. Különösen a háziasszony az, aki nem tud elég korán disznóöléskor felkelni, hogy minden elkészüljenek és estére már boldog örömmel gyönyörködhessek a sok finom földi jóval megrakott éléstárában, mely hónapokig ellátja a kis családot.

A disznóöléshez mindenekelőtt jó nagy edényekről és elegendő mennyiségű melegvizről kell gondoskodni. A hurka-kolbász készítéséhez szükséges beleket csak jó meleg vízzel tudjuk tisztára mosni, melyeket aztán hosszán feldarabolva, kifordítjuk, sóval ledörzsöljük és egy ideig meleg vízben ázni hagyjuk. Egy-egy nagy fazék forróvíz kell a tüdő-, véres- és májashurka előkészítésére, majd megfőzésére is.

A májashurkához forró vízben teszszük fel a májat, egy órahosszat főzzük, majd az epétől keserű részekétől gondosan megtisztítva, megdaráljuk. Tegyük a májashoz néhány darab megdarált, főtt kövér hust, fél kiló félig főtt rizst, izlés szerint reszelt szegfűszeget, borsot és sót, majd zsiros levet. A jól összedolgozott keveréket hurkatöltővel a belekbe töltjük, forró vízben negyedóráig főzzük s aztán hideg helyen egy hétig is eltarthatjuk.

Véreshurkához feleannyi hajat és más kövér hulladékot darálunk meg, mint amennyi a vér, apró kockákra vágott szalonnát és tejben áztatott, szitán áttört fehérkenyeret adunk bele és sót, borsot, zsiros levet.

Kolbászhoz a kövér és sovány hust egyforma mennyiségben gyurjuk össze zsiros lével. Són és borson kívül citromlével, vagy kevés foghagymával szokták fűszerezni, a füstölt kolbászba sok helyen édespaprikát is tesznek. A friss kolbászt negyedóráig forró vízben főzzük, mint a hurkát, azt pedig, amelyik hosszabb ideig való eltarásra készül, pár órai szikkadás után, 48 órára hideg füstre akasztjuk.

A sonkát és nyelvet a füstölésre pácolással készítjük elő. A sonkát és

nyelvet jól besózzuk, majd jó kanál töröttborsót, izlés szerint fokhagymát, fenyőmagot, babérlevelet és egy evőkanál salétromot hintünk reá, majd annyi vizet, hogy a hust félig lepje el. A hust körülbelül két hétig benne hagyjuk a pácban, mindennap megfordítva a lében. Két hét elteltével, 3—4 napig 30 Celsius fok hőmérsékleten megfűstöljük és hideg, szelős helyre akasztjuk, ahol öt-hat hónapig is eláll. Ha a sonka igen nagy, akkor a csontnál, hosszában bevágva, is alaposan be kell sóznunk, mert az ilyen vastag husréteget a páclé nem tudja jól átjárni és könnyen fergesedni kezd.

KÁNYA TERÉZ

Ételreceptek

Borsóleves füstölthussal. 30 deka borsót 2 liter vízzel felforralunk, majd egy kilogramm füstölthussal addig főzzük, míg jó puha nem lesz. Tálalás előtt a levest szitán átszűrve, piritott zsemlyekockákra öntjük, a hust pedig burgonyával és ceklával külön adjuk asztalra.

Pácolt sertéskaraj. Egy kilogramm sertéskarajt zöldséges páccal (¼ kg zöldség, 1 fej hagyma, ecet, só) leforrasszuk és állni hagyjuk. Másnap kevés zsirral és a páclé egy részével pároljuk, míg zsírjára nem sült. A pecsenyűtőbe kanálnyi lisztet szórunk, megpirítjuk, páclévet öntünk rá és felforraljuk; azután egy deci tejfelt, citromhéjat és levet adunk hozzá s a felszeletelt husra szűrjük. Felvert galuskát, vagy tarhonyát tálalunk hozzá.

Porhanyós tészta. 30 deka lisztet 20 deka vajjal (vagy hájjal) eldörzsölünk, megsózzuk, beleütjük 2 tojás sárgáját, adunk hozzá 2 deka hideg tejben feloldott élesztőt, két kanál tejfelt, 2 deka cukrot és tálban jól kidolgozzuk. A tésztát vékonyan meglisztezett táblán kinyújtjuk, összehajtogatjuk és pihegni hagyjuk. Háromszor ismételtük a hajtogatást, végül meleg tállal lefedve, pihegni hagyjuk, s azután lepényt, vagy bélest készítünk belőle.

Puha mézeskalács. Fél kilogramm langyos mézet két tojássárgájával és két egész tojással jól elkeverünk. Tesztünk bele két kávéskanál tört fahéjat, másfél kávéskanál szódadikarbónát, 3 szegfűszeget, kevés citrom- és narancshéjat, 6 deka cukrot, majd apránként fél kilogramm lisztet (fele rozs-, fele buza-liszt) keverünk hozzá. Zsirral kikent és meglisztezett tepsibe öntjük s ha kihült, felszeleteljük.

I. osztályú szőlőoltványok

gyökeres és sima hazai fajvesszők minisztériumi engedéllyel és felügyelet alatt a legolesóbban és legmegbízhatóbban beszerezhetők:

Tóth János szőlőoltvány-telepén, Abasár, Rókushegyi-u. 303. szám, Heves megye. Lakás: Visontai szőlőhegy.

Árjegyzék szaktanácsokkal díjtalanul.

Egy párisi ifjú hölgy.

akit Franciaország legszebb leányának tartanak.

Tábor István verseskönyve

„Gyere velem kis tanyámba...“
A népies romantika gyönyörű kivi-
rázása ez a szerény kis verscsokor,
melyet Tábor (Táor) István tesz asz-
talunkra ujesztendő napjára. Öröm-
mel köszöntjük Tábor István köny-
vecskéjét, mert Tábor István a mi
barátunk, akit mi indítottunk el, akit
mi küldöttünk magasságokba és mert
minden sora igazi érték. A népies
költészet szürete rengeteg tehetség-
telen utánzó, egyéniség nélküli irka-
firikáló emelt ki. *Tábor István* azon-
ban a kivételes tehetségek közül való.
Korszerű és magasröptű költészet
avatott tolla ír le ilyen sorokat:

*Könnyes hajnal arany árja
Uszik el a buzatáblán,
Selyemszálu szagos szarvak
Dus illatát szerte hordja
Simogató szellő szárnya.*

A népies, helyesebben népi roman-
tika minden életjelenséget beara-
nyozó, utólérhetetlen fantáziája szól
az igazi költőből az ihlet szép pilla-
natában. Mintha tulipántos Ázsia
ezeresztendőkébe halt álmát idézné:

*Piros rózsából van a kapuja fova,
Kerítése körül szagos bazsarózsa,
Kapuve repkény, rajta csókos gerle,
Szűz liliomerdő hívogat a kertbe.*

Főlölesleg a *Vasárnap* olvasóinak
külön bemutatnunk Tábor Istvánt. A
sirónyárfás magyar tanyák igazi
citerása ő, akit szeretettel kell min-
den földmives magyar embernek szí-
vére ölelni, mert vérünk nekünk Tá-
bor István, ki a gyöngyvirágos du-
nántuli lankákról, az eke mellől in-
dult el szétáldolni szívét sorsunkért,
életünkért, jövőnkért. Eresszék be
szívetekbe, tanyátokba, nehogy el-
nyeljük a szomorú magyar dülök, ki
fiatalon épen eleget sirva így keser-
reg felétek:

*Szélbe vetek könnyes sóhaj,
Szívvel boronálok,
Kövét aszott göröngyökön
Bukdácsolva
Testvérekre várok!*

*Halott erdők integetnek
Ködtengerben állva,
Kacsintgat rám közönyhalál
Jégmosoly,
Bomlottkeblű lánya.*

Tábor István verseskönyvét 60
fillérért árulja. Aki tud saját lel-
kéért és jövőjéért áldozatot hozni,
annak 60 és 10 fillér portóköltés
előzetes beküldése mellett, kiadóhiva-
talunk megküldi a költő fényképével
együtt, mely a könyv első oldalát di-
szíti.

SZÁMADÓ ERNŐ

SZIVÁRVÁNY

A jószívű tűzér

Ugy az előnyomulásnál, mint a vissza-
vonulásnál csak azon imádkoztak az em-
berek, hogy ők lehessenek az elsők, akik
beérkeznek egy olyan faluba, amelyen
keresztül még nem vonult csapat. Akik
egy ilyen falut elsőnek értek el, szeren-
csések voltak. A szatócsboltok, a polgá-
rok éléskamrái még telve voltak minden-
féle jóval és így a mindig enni vágyó
népség beszerezhetett magának annyit,
amennyi csak elfért a háztízszakjában.

Mikor ez a kís esemény lejátszódott,
a tűzereknek kedvezett a szerencse, még-
pedig kétszeresen. Először, mert ők ju-
tottak elsőnek a faluba, másodsor,
mert nekik már fölszerelésük révén is
megadta az Ursten azt a kedvezményt,
hogy a lőszerkocsijukba rakhatják, amit
bakagyerek a háztízszakjukba és így
olyan dolgokat is elvihetnek, amire a
baka nem képes.

Összevásárolták a tűzerek mindent,
amit csak kaptak. A szakács élelmes fiu
volt, nyomban megvásárolt egy féljig hi-
zozt dísznőt és odakötötte ahhoz a kocsi-
hoz, amelyen a főhadnagy ur elemőziája
volt beraktározva.

Mikor elindult az üteg és kiért a falu-
ból, a főhadnagy ur megéhezett s oda-
ment az elemőziával telt lőszerkocsi-
hoz, hogy megrégelizzék. Alig nyult
azonban az ajtó zárjához, a kocsi-
gyanus hangokat hallott.

— Mi lehet ez? — tűnődött és lassan,
óvatosan nyitotta fel az ajtót. Abban a
pillanatban, amikor az ajtó lecsapódott,
mint a villám suhant át fején keresztül
egy élesen visító valami. A főhadnagy a
kocsi kerekébe kapaszkodott, hogy el ne
essen. A visító valami pedig élesen vi-
sított és ijedten szaladgált a kocsik között
és a lovak lábai alatt.

Egy négyhónapos kis malac volt.

Addigra a szakács is megérkezett, nya-
kon csípte a malacot, az ölébe vette és
megsimogatta.

A főhadnagy nagyot nézett:

— Hogy kerül ide ez a malac a lőszér-
kocsi-
ba?

A szakács-tűzér ártatlan naivitással
felelte:

— Mikor a mamáját megvettem a fa-
luban és kibajtottam a kapun, olyan ke-
servesen ritt ez a szegény kis pára, hogy
nem volt szívem ott hagyni. Gondoltam,
nem választom el az anyjától, megfér
majd szépen a mamája mellett — a pör-
költ lében, jelentem alássan, főhadnagy
ur.

NYÁRY ANDOR

**A VASÁR NAP,
TANÁCSADÓJA**

↑

minden ügyben utbaigazít!

Mondják meg a...

*Mondják meg a Szent-Tamási
uraságnak,*

*Ne csálja el szíveimtől az én babámat;
Mert ha én oszt megharagszom,
A kucsámát földhöz vágom
S elmegyek a Szent-Tamási uraság-
hoz.*

*Tenéked meg édes rózsám azt izenem,
Házatokba az uraság be ne menjen;
Mert ha én oszt megharagszom,
A kucsámát földhöz vágom
S bemegyek a Szent-Tamási uraság-
hoz.*

GARAI NAGY KÁROLY
(Békés)

Ne is hívjatok...

*Ne is hívjatok, szálló fellegek,
Távoljövőben kéklő nagy hegyek.
Ne is íntetek kacagva felém
Ti-lidérc lángok a pusztá ölné;
Ne akarjátok feledtetni Őt
És ami ellopta; a temető...
Ne akarjátok azt, hogy más legyen!
Ne is hívjatok: nem megyek!...*

*...Van egy virágos, drága sirhalom
(Ott leng fölötté örök bánatom).
Van egy fájdalom: gyászos, mély,
sötét*

*(Beárnyékolja életem égét).
Van egy feladat: nehéz, szent, dicső
(Egy kis árva és egy nagy temető).
És ez nekem több, mint ti, nagy
hegyek!*

Ne is hívjatok: nem megyek...

BÁLINT JÁNOS
(Érsekcsanád)

Szívem fáj

Szívem fáj...

*Lelkem a múltba néz,
Múltamban csak Te élsz.*

Szívem fáj...

*Emléked benne él,
Nyoma vérzik, míg él.*

Szívem fáj...

*Ugy érzem, megszakad,
Nincs hozzám jó szavad.*

ANTAL GYULA (Csesztreg)

Szomszédasszony...

*Szomszédasszony vigyázzon a lányára,
Tegnap este megszerettem a bálba;
Csókot adtam kicsi piros ajkára,
Azt felelte, csak kigyelmed ne látta.*

*Szomszédasszony én a lányát szere-
tem,
Ujborra, majd jövő őszre elveszem;
Addig majd csak titkon járok utána,
Szomszédasszony vigyázzon a lányára.*

Ifj. CSÖRGEI ISTVÁN
(Mány.)

H I R E K

A pápa békeszózata. XI. Pius pápa karácsony estéjén békeszózatot intézett az emberiséghez. A béke mindenkor legmélyebb óhajta volt az egyháznak — mondotta többek közt. — Azt mondják, hogy aki békét akar, annak háborúra kell készülnie s ezzel okolják meg a fegyverkezéseket is, hivatkozással arra, hogy a fegyverkezés csak óvatossági rendszer szabály s mint ilyen, a béke legjobb biztosítéka. *A katolikus egyház hinni is akarja ezt, mert ha nem így lenne, szörnyű volna a valóság.* Ha mégis akadna valaki, aki öngyilkossági, vagy gyilkolási szándékból háborút akarna béke helyett, akkor csak arra kérhetjük az Istent, *pusztítsa el mindazokat, akik háborút akarnak.*

Gyüd község új neve: Máriagyúd. A belügyminiszter a Baranya vármegyebe kebelezett Gyüd község nevét Máriagyúd névre változtatta.

A Kormányzó Ur nyolcvanöt büntetnesnek jogelvet adott. A karácsonyi ünnepek alkalmából Horthy Miklós Kormányzó Ur Lázár Andor igazságügyminiszter előterjesztésére nyolcvanöt esetben élt a kegyelmezés jogával. Az amnesztia alapján *nyolcvanöt elítéltnak engedték el részint kisebb fogházbüntetésüket, részint pénzbüntetésre változtatták át a kiszabott fogházbüntetéseket és a hosszabb szabadságvesztésre ítélt bűnösök közül többnek a hátralévő büntetését engedték el.*

Autós banditák revolveres merénylete egy pesti bankfiókban

2 ember meghalt, 3 megsebesült

Példátlan rablómerénylet játszódott le december hó 31-én Budapesten, a *Kereskedelmi Bank Szabadság-téri fiókjában.* Délelőtt háromnegyed tíz óra lehetett, amikor két férfi megjelent a bank helyiségében, hogy annak pénzkészletét maguknak megszezzék. A merénylők *Jóhárt Géza* pénztárnokot és *Benyák István* kifizetőt revolverrel agyonlőtték, *Róth Imre* és *Wirt Imre* banktisztviselőket, valamint *Klemm József* altisztet súlyosan megsebesítettek. Pénzt azonban nem sikerült a pénztárból elvinniök, mert az egyik üzletfél revolverlövéséitől és a vészsziréna bugásától megijedtek és azon az autón, amelyen harmadik társuk várakozott, elmenekültek. Újév napján bravuros nyomozás után sikerült a rendőrségnek mind a három banditát elfogniök: *Szepesi László* autószerelő, *Radovics László* soffőr és *Tari Nándor* asztalossegéd személyében.

Antal Géza püspök meghalt. A magyar református egyháznak nagy gyászja van: december hó 31-én *Pápan*, 69 éves korában, hosszú szenvedés után meghalt *Antal Géza* dr., a dunántúli református egyházkerület nagytudományú püspöke, felsőházi tag. Az elhunyt püspök 1866 március 17-én született *Tatán*. *Antal Géza Pápan* szerezte meg a lelkesi oklevelet, majd Bécsben bölcsészdoktori diplomát nyert, 1898-ban pedig a prágai teológiai akadémia nyilvános rendes tanára lett. Pápa városa 1910-ben országgyűlési képviselővé választotta. Az összeomlás után visszavonult minden politikai szerepléstől, a kommunisták ennek ellenére tiszul hurcolták el. Amikor kiszabadult, Hollandiában folytatta azt a felvilágosító munkát, melyet már évekket előbb megkezdett. *Antal Géza*, mint író is ismertté tette a nevét. A *Kormányzó Ur* *Antal Gézát* teljes elismeréssel tüntette ki és a debreceni egyetem tb. teológiai rektorrá avatta. Halála az egész országban osztatlan részvételt keltett.

A pénzügyminiszter engedélyezte a takarmánycukor forgalombahozatalát. A pénzügyminiszter legutóbbi körrendeletével megengedte a cukorgyáraknak az *ezozinát és különböző pótszereket hozzáadásával készült adómentes takarmánycukor forgalombahozatalát.*

Török Sándor újabb kitüntetésé. *Török Sándor* járszfélszentgyörgyi előfizetőnk és jeles költőnk neve a *Rádió Ujság* pályázatán ismét a pályadíjnyertesek között szerepel. *Menek már az öreg bakák...* című katonadai szövegeért ezüst éremmel tüntették ki. *Török Sándornak*, aki nemcsak jeles versíró, hanem nótaköltő is, *rövid idő alatt ez a negyedik kitüntetésé.* Szép sikeréhez mi is szívből gratulálunk.

„Tornai”-akat keresnek. A *Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda* közli: Horgason 1881 január 13-án született *Alfredo Borges Monteironé* született *Tornai Margit* Gertrud 1934 nyarán Rio de Janeiroban, Braziliában meghalt. *Monteironé* édestestvérel *Tornai Pál*, *Tornai János*, *Tornai Jolán* és *Tornai Emma* voltak. A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4. szám) felkéri mindazokat, akik *Monteironé* testvéreinek vagy azok leszármazottjainak tartózkodási helyére vonatkozólag felvilágosítást tudnak nyújtani, azt az Irodával közöljék.

Tömegirtásra

Lucillus-patkányirtó pogácsa
hatása csodás.

Rendeljen egy próbaadagot, 85 filléres levélbélyeg beküldése ellenében szállítja a WONISCH Patkányirtó vállalat, Budapest, VIII., Salétrom-utca 10.

Érdekes pörökösés a csekély borteremés miatt. Egy szekszárdkörnyéki szőlősgazda 300 pengős keresetet indított egy méhészt ellen azon a címen, hogy a remészt 24 hektoliter bor helyett azért tudott csak 4 hektolitert szüretelni, mert termését, az ő véleménye szerint, szomszédjának a méhei megdézsmálták. A szekszárdi járásbírószágon kihallgatott szakértők előadták, hogy a szőlősgazda szőlőjét nem a méhek, hanem sárgadarazsak és szőlómolyok pusztították el. *A bíróság a szőlősgazdát keresetével elutasította s az ügyvédi és egyéb díjakon kívül a szakértői díjak megfizetésében is elmarasztalta.*

Meghalt Hutya Ferenc dr. *Hutya Ferenc* dr., az Állatorvosi Főiskola nyugalmazott tanára és három évtizeden át volt rektora, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja, december hó 20-án 75 éves korában meghalt. *Hutya Ferenc* dr. világszerte nagy elismerést szerzett kiváló tudományos munkásságával s különösen az állatorvosi belgyógyászatról szóló munkájával, amely minden világnyelven megjelent. Az ő érdeme volt az Állatorvosi Főiskola újjászervezése is. Két év előtt vonult nyugalomba, azóta csaknem állandóan betegeskedett. Temetése december hó 22-én, szombaton folyt le Budapesten a Kerepesi-temetőben, rendkívül nagy részvét mellett.

Felmenték az exportburgonya bevásárlási árat. A *Magyar Burgonyakiviteléi Egyesülés Gazdalenőrző Bizottsága* megállapította, hogy az Egyesülés tagjainak *exportminőségű Ella-burgonyáért* december 27-étől kezdve a következő minimális árat kell a termelőknek igazoltan megfizetni: *déldunántúli* termelői körzetben 3.30, *középdunántúli* termelői körzetben 3.10, *felsődunántúli* termelői körzetben 2.80, *tiszántúli* (Nyíregyházától délnyugatra, Nyíregyháza—Debrecen irány) 2.80, *tiszántúli* termelői körzetben (Nyíregyházától északra és keletre, Nyíregyháza—Kisvárdra, Nyíregyháza—Nyírmada, stb.) 2.70 pengő mázsánként. Az árat a multhoz képest mázsánként 20 fillérral emelték fel.

Sárgahusu étkezési burgonyáért, valamint *őrszi rózsaburgonyáért* az Egyesülés tagjai minden termelői körzetben az Ella-burgonyára megállapított árnál mázsánként 30 fillérral magasabb árat tarthatnak fizetni. *Krúger-burgonyáért* pedig minden termelői körzetben 60 fillérral alacsonyabb ár fizetendő.

Ötszáz liter tej a tyukketrecben. December hó 22-én, reggel az egyik újpesti vámnál a tejellenőrök egy baromfiketreccekel megrakott teherautót tartóztattak fel. A szokatlanul nagy baromfi-forgalom feltűnt az egyik ellenőrnek, aki a ketrecet lerakatta és *azok alatt egész tömeg tejes és tejfeles kannát találtak.* Több, mint ötszáz liter tejet és tejfelt foglaltak le, amelyet karácsonyra az újpesti inségések között osztottak ki.

Tizenhat pengő a vagyonváltásigbuza januári ára

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árat a földmivelésügyi miniszterrel egyetértően, *januárra méter-mázsánként 16 pengőben állapította meg.*

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 december hó 31-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 35 fillér; kétkoronás 70 fillér; ötkoronás 1 pengő 67 fillér; régi egyforintos 89 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 34 pengő 50 fillér; 10 koronás 17 pengő 20 fillér; Napoleon-arany 34.15—34.35 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karpercc, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő 80 fillér.

Szinarany kilogrammja: 5900—5905 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 89 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Van hat anyakocám, amelyek az év folyamán mind elvetéltek malacokait. Mi ennek az oka és hogyan védekezhetem? (V. J., Pellérd). — **Felelet:** A kocák minden bizonnyal fertőző elvetelés következtében hányták el malacokait. Ok: baktérium, mely vagy a fertőzött kanból jutott a kocákba, vagy onnan vett malacot, hol az elvetelés, mint járvány előfordul. Igarkodjék az elvetélt malacok és a magzatburkok mélyreásásával és a beteg kocák hüvelyének öblítésével a baktériumokat elpusztítani. Az öreg kocák 1—2 elvetelés után már többször nem vetélnék el, de azért az említett dezinficiálás fontos, hogy a fiatal süldők meg ne kapják tőlük a betegséget. A fiatal süldők tehát ne jussanak a baktériumok millióit tartalmazó malachullákhoz, poklyákhoz, magzatvizhez, mert ha ezekből felfalnak vagy felnyalnak valamit, később (beugatás után) ők is elvetélnék. Legjobb, ha állatorvossal taníttatja ki magát a részletes teendők felől.

Kérdés: 1. Hol kaphatok és mennyiért német és angol nyelvtant? 2. Meddig van az előfizetésem rendezve? (H. J., Bezeréd). — **Felelet:** 1. Németben ajánljuk: az Altai- és angolban: a Lackó-féle nyelvtant. Mindkettő kapható kiadóhivatalunkban. Áruk egyenként 4.80 pengő és 20 fillér portóköltés. Megrendelés esetén kérjük a pénzt előre beküldeni. 2. **Előfizetése** 1935 február 28-ig van rendezve.

Kérdés: Hol és mennyiért kaphatók Abonyi Lajos: „Az utolsó kurucvilág”; „Észak csillaga”; „Pénzes molnár románca” című könyveit? (B. R. J., Balaton). — **Felelet:** Kifogyott, nem kaphatók.

Kérdés: 3 hónapos teli gazdasági tanulmányomat végeztem, viselhetem-e az „aranykalászos gazda” címet? (R. F., Kecel). — **Felelet:** Hivatalosan nem, de használják.

Kérdés: Milyen területeket kapott Olaszország a világháború után? (Cs. M., Regöly). — **Felelet:** Megkapta Dél-tirolt, Bozen és Trient központokkal, valamint az Istriai felszívetet Trieszttel, Polával és Fiumével és ezenkívül Görzöt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindazoknak, akik karácsonyi és újévi jókívánságaikkal felkerestek bennünket, ezután mondunk hálás köszönetet és szerencsekívánataikat szívből viszo-
nozzuk. — B. J., Érsekesanád. Kérését teljesítettük. — N. I., Sárrétudvari. Kö-

zöljük Önnel, hogy Bálint János érsekesanádi olvasónk megrendelte lapunkat az Ön címére egy negyedévre. Reméljük, hogy vers pályázatunkon részt fog venni. — T. I., Csepel. Jókívánságait há-
lással köszönjük. Fáradozásával együtt. Most már hamarosan az Öné lesz a plakett! — M. F., Alberti-Irsa. Az új előfizetők gyűjtése a plakett-pályázat nyilvánosságra hozatalától számítódik. Tes-
sék tehát tovább dolgozni mindaddig, amíg a szükséges eredményt eléri. — W. K., Felsőmocsolád. Noha hibás, majd kijavítjuk és leközzöljük. — P. I., Szent-
tes. Versére Szamadó Ernő fog válaszolni. Rejtvényeiből közlünk. A tréfa nem vált be: ilyen ügyetlen öreg nének nincsenek! — W. J., Kötése. Ön 1925 december 19-ike óta előfizetője lapunknak. Száma: 9290.

T R É F Á K

A „hallható étel”

Falánk ur egy vendéglőben ebédel. Amint eszik, bejön ismerőse, aki leül a szomszéd asztalhoz és átszól hozzá:
— Mondd, öregem, mi az, amit eszel?

Falánk ur mérgesen visszaszól:
— Süket vagy?
— Miért volnék süket?
— Mert különben hallanád, hogy levest eszem.

Jogos kétely

— Hány éves vagy, kisfiam, —
kérdi a cigánypurdétól valaki.
— Öt multam.
— Az ki van zárva.
— Miért volna kizárva? —
kérdi csodálkozva a purdé szülei.
— Mert öt év alatt nem lehet va-
laki ilyen piszkos.

A kedves feleség

A szatócsüzletbe beállít egy koldus és így szól:
— Bocsánatot kérek, a Schwarz ur kedves felesége küldött ide, hogy majd kapok egy kis segílyt.
— Mars ki innen, maga svindler, —
ordít rá Schwarz — hiszen maga nem is ismeri az én feleségemet.
— Miből tetszik ezt gondolni?
— Mert azt mondta a feleségemre, hogy kedves.

Igy is lehet

A missziós atyánál jelentkezik egy megtérített vadember azzal, hogy ő gyönni akar. A missziós atya így szól hozzá:

— Rendben van, fiam, de jelentkezz újra három nap múlva, addig békülj ki minden ellenségeddel.
— De szentatyám, — mondja a vad — nekem nincs ellenségem.
— Nincs, fiam, hát az hogy lehet?
— Ugy, hogy már mindet agyon-
ütöttem.

Mi is egy horgász?

Elöl egy kukac és hátul egy nap-
lopó.

Német katonavice

Egy kiképző altiszt végignézi a sorban álló ujjoncokat és felfedezi, hogy az egyik ujjoncok két gomb hiányzik a zubbonyáról. Dühösen rá-
ordít:

— Mi az, maga a saját szakállára már megkezdte az általános leszere-
lést? . . .

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

jód
régi ürmérték
(i = e)
I

(Beküldte Békési László Zalakoppány-
ból.)

2. Pontrejtvény.

. ó . o . j . e . é . z . é .

(Beküldte Ilc Sándor Felsőmocsoládról.)

3. Szórejtvény.

német férfi 1935 január 5
(—n)

(Beküldte Kónyi Pál Rácegresről.)

4. Szórejtvény.

K megye
(t = p)

(Beküldte ifj. K. Balogh József Dögéről.)

5. Szórejtvény.

Ó

(Beküldte Kardics Ernő Gógánfáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 4-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 49-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Korhely.** 2. Szórejtvény: **Táblalibró.** 3. Szórejtvény: **Disznótor.** 4. Szórejtvény: **Egérfogó.** 5. Szórejtvény: **Végére járt.**

Megfejtették: Kovács Bálint, Vezér Emil, Józsa János, Széles Lajos, ifj. Kopócs István, Németh László, Günther Ferenc, Nagy Márton, László József, Szilágyi László, Kerék András, Szücs Ferenc, Vargha Anna, László Irén, Papp Gábor, Eszes Márton.

Jutalomkönyvet nyertek: Józsa János (Aranyod), Széles Lajos (Csánig).

A múlt évi 50-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. JANUÁR 6—12.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap I. 6

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet; prédikál Olé Sándor pápai lelképásztor. 11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd; mondja: dr. Kúhár Flóris O. S. B. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Hanglemezek; operariádák. 13.35: Palló Imre magyar nótákat énekel Magyarai Imre cigányzenekarának kíséretével. 15: 1. „A téli gazdasági iskola munkája a tanyán.” Csongrádi György előadása. 2. „Időszerű dohánytermelési teendők.” Juhász Árpád előadása. 15.50: Ernőházi-Neuner Vilmos és Borst Rezső két-trombitás hangversenye. 16.30: „A magyar ló története.” Hankó Béla dr. előadása. 17.05: Charly Gaudriót jazz-zenekarának műsora, Kalmár Pál énekszámával. 18.10: „A közönségről.” Török Sándor csevegése. 18.45: Herz Lily zongorázik. 19.30: „A genfi Népszövetség élete és működése.” Rainiss Ferenc dr. előadása. 20: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közismert operarészletek. Közreműködik Bodó Erzsébet (ének). 21.30: Hírek, sporteredmények. 21.50: Novotny-Grocker harmónika-kettős. 22.20: Csorba Dezső cigányzenekara. 23.10: Illiczky-jazz-zenekar. 0.5: Hírek. 0.15: Sáray Elemér cigányzenekara.

Hétfő

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Érdekes külföldi népszokások.” (Felolvasás.) 10.45: „Hátgerincelferdülések.” (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Déry Margit és László Andor énekel zongorakísérettel. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Bertha István szalonzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Diákfélóra. „Széchenyi „Hítel”-e.” Német László felolvasása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A szövetkezetek és a kisember.” Szilágyi László dr. előadása. 17.30: Sovinszki-Karnóczy jazz-zenekar. 18: Német nyelvoktatás. 18.30: A jazz-zenekar műsorának folytatása. 19: „Repülés motor nélkül.” Vitéz Hefty Frigyes előadása. 19.30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból; komoly muzsika. **Utána:** Hírek, stb. **Majd:** Hanglemezek. 23: Veres Lajos cigányzenekarának muzsikája, Kalmár Pál énekszámával. 0.5: Hírek.

Kedd

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A tudomány műhelyéből.” (Felolvasás.) 10.45: „Beszédesszámok.” (Társasági előadás.) 11.10: Vizjelzés, 12: Déli harangszó, stb. 12.05:

Hanglemezek. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Eugén Stepat balalajka-zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 18: Francia nyelvoktatás. 18.30: Banda Ede cimbalmozik. 19: Szendy Károly dr., Budapest új polgármesterének előadása. 19.30: Hans Duhan kamaraénekes énekel, zongorakísérettel. 20.15: Színmű-előadás a Studióból. „Madách.” Hangjáték 3 felvonásban, 15 képben. Irta Mohácsi Jenő. 21.40: Hírek, stb. 22: Rácz József cigányzenekara. 23: Berend jazz-zenekara. 0.5: Hírek.

Szerda

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Farsangi napló 1837-ből.” (Felolvasás.) 10.45: „Kétszobás lakások berendezése.” (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Koch Aurél énekel, zongorakísérettel. 12.35: Hírek. 12.50—14: Halasi Nyilas Pista cigányzenekara. **Közben:** Időjelzés, stb. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Diákfélóra: „Pozsony, a koronázó város.” 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Meghülés és edzés.” Okolicsányi-Kuthy Dezső dr. előadása. 17.35: Fejes János jazz-zenekarának műsora Sebő Miklós énekszámával. 18: Olasz nyelvoktatás. 18.30: A jazz-zenekar műsorának folytatása. 18.55: „Majális”. Kodolányi János elbeszélése. 19.25: Az Operaház előadása: „Farsangi lakodalm”. Vigopera 3 felvonásban. Szövegét írta Vajda E. Zenéjét szerezte Poldini E. **A II. felv. után:** Hírek, stb. **Utána:** Küllgyi negyedóra. **Majd:** Pertis Pali cigányzenekara. 23.15: Hanglemezek. 0.5: Hírek.

Csütörtök

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Az arab államok.” (Felolvasás.) 10.45: „Külföldi költők.” (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Ákom Lajos vokál-együttese. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30—14.10: Faragó György zongorázik. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Elfelejtett magyar szavak.” Balassa József dr. előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Az okszerű takarmányozás.” 17.35: Len Baker jazz-zenekar. 18: Angol nyelvoktatás. 18.30: Hanglemezek. 19.10: G. Kertész Ella és Góth Sándor előadójestje. 20: Földes Andor és Koromay Dénes zongora-hegedű Beethoven-szonáta-estje. 21.10: Hírek, stb. 21.35: A Bachmann-szalonkvintett műsora. 22.40: Havi szemle francia nyelven. Ottlik György dr. előadása. 23: Sáray Elemér cigányzenekara. 0.5: Hírek.

Péntek

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: Időszerű apróságok.

(Felolvasás). 10.45: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szalai Pepita Gyula cigányzenekara. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Magyar Gábor gordonkázik, dr. Dubayné Gávora Jolán énekel zongorakísérettel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Diákfélóra: „Mekkora volt az ismert világ az Ó-korban?” Halász Gyula előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Ház-tartási tanácsok. 17.35 Budapesti Koncert Szalonzenekar. 18.50: Gyorsíró-tanfolyam. 19.20: Sportközlemények. 19.35: „A régi katonavilág ünnepi muzsikája”. Vitéz Berkó István előadása. Közreműködik a Mária Terézia 1. honvédegyalgevezred zenekara. 20.45: „A Szépíves-céh és az erdélyi Helikon”. Bánffy Miklós gróf előadása. 21.20: Hanglemezek. **Közben:** Hírek, stb. 22.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 0.5: Hírek.

Szombat

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Királyok utja.” (Felolvasás.) 10.45: „Mit nézzünk meg vasárnap?” (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Az Országos Postászenekar. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Ezeremesterműhely. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Téli természetjárás.” Dobieckzi Sándor dr. előadása. 17.35: Palotai Vilmos gordonkázik zongorakísérettel. 18.05: „Jókai: Erdély aranykora.” Schöpflin Aladár előadása. 18.25: Karácsonyi Margit magyar nótákat énekel. Rácz Béla cigányzenekarának kíséretével. 19.20: „Mit üzen a rádió?” 19.40: Vidám est. Rendezi Salamon Béla. 21: Hírek, stb. 21.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szórakoztató hangverseny. 22.40: Buday Dénes szalonzenekara. Sárossy Mihály énekszámával. 23.30: Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara. 0.5: Hírek.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, I. 6., 12.45—13.45: Komoly zene. 14—14.55: Mit üzen a rádió? **Utána:** Hanglemezek. 15.05—15.40: Hanglemezek. 18.20—19.20: Dalárda. 20.15—20.35: Előadás. 20.45: Hírek. 21.10—22.30: Hangverseny. — **Hétfő, I. 7., 17.35:** Előadás. 18.05—18.40: Tárogató és zongora. 19.45: Előadás. 20.25—21: Ének és zongora. 21.05: Hírek. 21.30—22.30: Cigányzene. — **Kedd, I. 8., 18.35:** Gazdasági előadás. 19.10—19.55: Hangverseny. 20: Előadás. 20.30—21.50: Hangverseny. — **Szerda, I. 9., 19.40—20.10:** Ének, zongora. 20.15: Előadás. 21—21.45: Jazz, ének. 21.50: Hírek. 22—23: Cigányzene. — **Csütörtök, I. 10., 17.05—18.30:** Hangverseny. 18.40: Előadás. 19.15—20.05: Cigányzene. 20.10—21: Jazz. 21.05: Hírek. — **Péntek, I. 11., 18.20—19:** Ének, zongora. 19.10: Elbeszélés. 19.45—20.30: Zongora. 20.40: Hírek. 21—22: Cigányzene. — **Szombat, I. 12., 18.45:** Gazdasági előadás. 18.40—19.15: Hanglemezek. 19.20—19.50: Versek. 19.55—20.35: Ének, zongora. 20.40: Hírek. 21—22: Jazz. 22.05: Hírek.

Petróczi hadnagy

2 KIS REGÉNY Irta: MÉZES JÁNOS

II.

A nagy vendégsereg másnap már gyülekezni kezdett. Rozgonyi Rajnáld székely ispán, Tornai Szilveszter főajtónálló, Kanizsai László, Pálóczi Imre zászlós urak, Garai nádor, Ujlaki erdélyi vajda, Vitéz János biboros, érsek s végül a királyi pár is Marczali János, Czudar Simon és Disznói László kíséretével. Olasz urak is jöttek velük, élükön Aragóniai Péter, a királyné öccse.

Híres nagy ünnepség volt az.

A pálosok vázsonkői kolostorának és templomának alapkövét tették le, amelyet Szent Mihály tiszteletére Kinizsi Pál építtetett.

Az alapköszentelést Vitéz János biboros-érsek végezte. Szentbeszédét Gábor atya, néhai Kapisztrán János volt társa tartott.

Az ájtatos szertartást világraszóló lakoma s a Bakonyban hatalmas vadászat követte.

Akkor már Petróczi László volt Kinizsi Pál országbíró lovásza és fegyverhordozója.

Kirta, Barnag, Csepel határában és Herend körül folyt a vadászat.

Az asszonyok: Beatrix, Benigna, Rozgonyiné, Kanizsainé, Pálócinné s köztük Kata is, lóháton solymásztak. Köröttük Aragóniai Péter s az olasz urak.

A király Kinizsivel s a magyar urakkal az erdő mélyébe hatolt, erősebb küzdelemre és férfiasabb tusára. Mátyás szerette a megerőltető vadászatot, mert maga is szívsós, nagy testerejű és ügyes ember volt. Kinizsit pedig ilyen alkalmakkor elválaszthatatlan társának tekintette.

Most is vele lovagolt, hogy elmaradhasanak küssé. A morvaországi kudarcáról beszélt, ahol a lengyelek majdnem megsemmisítették a Mátyás seregét.

Kinizsi összevonta szemöldökét:

— Erről nem is tudtam. Csak a világraszóló győzelemről értesültem.

Mátyás vidáman kacagott:

— Igen, a végén; de lehetett volna az másként is.

— Mondd el, felséges uram!

— Bizony, szorongatott a lengyel herceg. Nyolcszoros haderővel támadt reám s olyan meglepő irányból, ameről nem is számítottam. Ki kellett térnem előle. A megütközés biztos veszteség lett volna. Az én morva és cseh zsoldosaimból irmag se marad, ha a hercot felveszem.

Kinizsi egészen a királyhoz hajol:

— Hogy vágta ki mégis magad?

Mátyás kevélyen egyenesedett ki a nyeregben:

— Ejnye, ejnye, országbíró uram, hát hiába van a magyar huszár a világon?

— Dehogy hiába! — merevedik meg a Kinizsi Pál nyaka.

— Nohát! — csattan Mátyás király hangja. — Magamhoz hivatom Cseznicei Pétert meg Rozgonyi Sebestyént, a huszárok kapitányát és hadnagyát és azt mondom nekik:

— Baj van, fiuk!

— Mi baj van, felség?

— Akkora a lengyel herceg hadserege, hogy megesznek bennünket szőröstül-bőröstül.

— Ha engedjük magunkat! — egyenesedik ki a két huszár,

— Bizony, nehezen tudtam megértetni velük, hogy itt csak a furfang segít. Ahhoz pedig huszár kell, mégpedig a javából. De aztán annál alaposabban megértették és végre is hajtották, amivel megbiztam őket.

Kinizsi csupa fül. Mátyás folytatja:

— Én vonultam erre is, arra is, össze-vissza a hatalmas lengyel sereg elől, hogy meg ne támadhasanak. A huszárjaim pedig mindössze néhány száz ember, a hátuk mögé kerültek és minden élelmüket elfogták és elpusztították, hogy végül is éhségükben szanaszét mentek, a megmaradtak pedig békét kértek tőlem.

— Mindig mondom én, hogy felséged a világ legokosabb embere! — kiált fel ösztintén Kinizsi.

— Én pedig azt mondom, hogy a huszár a világ első katonája — utasítja el Mátyás a bókot.

— Csakhogy nem minden legény való ám huszárnak!

— Nem ám! — erősíti Mátyás — oda megválogatom az embereket.

— Tegnap találtam egyet — mondja Kinizsi — abból nevelünk embert.

Mátyás érdeklődően tekint társára. Kinizsi véleményére sokat ad.

— Hol letted?

— Az egyik lovászom.

— Kíváncsi vagyok rá.

— Még ma kipróbáljuk. Van-e felségednek valami erős legénye?

— Van egy morva vadászom, az a patkót eltöri. A hajába annyi ember kapaszkodhatik, amennyinek a keze elfér. Viszi őket.

Szinaranyat, ezüstöt és érméket

magas áron veszt és elad, valamint tőzsdét megbízásokat vállal **BARNA-BANK.**
Budapest, V., Nádor-utca 28.
Telefon: 213—16., 104—67.

A vadászatot nagy lakoma zárta be a barnagi tisztáson, Kinizsi vadászkastélyában. Az urak a kastély előtti asztalokon mulatoztak, a legények kiszolgáltak, vagy az állatokat etették.

— Melyik az a legény? — kérdi lakoma közben Mátyás.

— Laci! — kiált Kinizsi a lovászok felé.

— Vencel! — hívja Mátyás a morvát.

Ott állanak egymás mellett, mint a cövek.

A morva magas, mint az égi meszelő, csontos, széles vállu, nagy patája ember. A Laci majdnem fejfelé ki-sebb, ütöző bajuszu, villogó szemü sudár ember. Szinte szétveri a kíváncsiság, miért hívták.

Mátyás megmagyarazza a morvának, hogy itt azt állítják, hogy az a fiatal magyar erősebb, mint ő.

A morva összeráncolja a szemöldökét, oldalt tekint, végig mustrálja Lacit és rázza a bozontos fejét:

— Nye! Nye! — mondja.

— Hallod-e Laci, mit mond ez a morva? — fordul Kinizsi a lovásza felé.

— Hallom, csak nem tudom mit, nemzetes uram.

— Azt mondja, hogy ő erősebb nálad.

Most Laci néz föl a morvára.

— Ű tudja? — villan a Laci szeme.

Mátyás király aztán összeállítja őket, még azt is megmutatja, hogy fogják kezdetre egymást. De nem sok foganatja van annak a magyarázatnak, mert a morva elkapja a Laci fejét, a hóna alá szorítja, közben pedig a másik kezével a hasa alá igyekszik nyulni, hogy a vállán átfordítsa és földre ejtse, mint a békát, vagy a lek-város lepényt.

Laci pedig a morva derekát kapja el és ropogtatja, mint a diószákot. Közben pedig feszülnek a lábak s forognak ide-oda, mint a szélmotolla.

Nyekeg a morva, és fuj a Laci, mint a bősített bika. Egyszerre térdre roskad, s a morva átlendül rajta, s Lacit magával rántja a földre. Ott turják a port és a sarat, mint a vadkanok. A morva felül fekszik, s Laci lábaihoz nyul. Akkor kisiklik alóla a legény, s felülről kapja el, hátulról a derekán át és felemelkedik vele, hogy a csontjai ropogását hallani. Megforgatja a levegőben, s mert bösz gerjedelmében nem is lát már, odavágja a kecskelábu asztal derekára, az üvegek és tányérok közé, hogy kettéroppan az asztal lapja és élettelenül terül el az óriás morva. Hatalmas üvegszilánkok hasítanak a testébe, élettelen feje a királyné széke mellett hanyatlik le.

Laci nem is lát. Szeme csak akkor nyílik ki. Tenyerével a homlokát törli. Bámészan néz körül, mint ha kérdezné, mi történt itt?

(Folytatjuk.)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1934. december hó 31-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza tiszai 77 kg-os 16.45—16.70, 78 kg-os 16.60—16.85, 79 kg-os 16.75—17, 80 kg-os 16.85—17.20; felsőtiszai 77 kg-os 16.20—16.45, 78 kg-os 16.35—16.60, 79 kg-os 16.50—16.75, 80 kg-os 16.60—16.90; duna-tiszai 77 kg-os 16.10—16.20, 78 kg-os 16.25—16.35, 79 kg-os 16.40—16.50, 80 kg-os 16.50—16.60; fejmérgei és dunántúli 77 kg-os 16.05—16.20.

Pestvidéki rozs 12.30—12.40, egyéb 12.75—12.90; sörárpa elsőosztályú 18.50—19.75, másodosztályú 17—18, harmadosztályú 15.50—16; takarmányárpa, elsőosztályú 13.90—14.25, másodosztályú 13.60—13.85; zab elsőosztályú 14.60—14.70, másodosztályú 14.50—14.60; tenygeri tiszántúli 11.70—11.90, egyéb 11.45—11.55; buzakorpa 10.25—10.35; 8-as liszt 13.40—13.60 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra 16.30—16.40, májusra 16.81—16.82. Rozs márciusra 13.40—13.41, májusra 13.74—13.76. Tenygeri májusra 11.46—11.47 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Lóheremagnál kisebb árlemorzsolódás volt észlelhető. Lucerna iránt ezidőszertől nincs kereslet. Muharmag irányzata barátságos, a piacra kerülő utélek kivétel nélkül elhelyezést találtak. Tavaszai búkkönyben a tulajdonképeni üzlet még nem indult meg, miután az árak egy árnyalattal esökkentek. Köles iránt is alább hagyott az érdeklődés, csak jó minőségű tételek iránt mutatkozik kereslet. Mák: az árak visszaestek. Fehér napraforgóban az árak nem változtak. — A budapesti áru és értéktözsde hivatalos jegyzései nyersárúért. 100 kg-ként, budapesti paritásában: köles, fehér 13—14, vörös 12.50—13, vegyes 11.50—12; repec 23.50—24.50; napraforgó, fehér 16.50—18.50, vegyes 13.50—13.80; iennag, nagy 25.50—26.50, kis 22—23; tökmag 21—21.80, kis 17.50—18.50, dohos 43—45; mák (kék) 43—45; borsó: expressz 18—20; lenese, nagy 38—42, közép 26—28; bab: fehér gyöngy 14.50—15, dunai szokvány 13.75—14.25, dunántúli szokvány 13.50—14, felsőm. szokvány 12.75—13.25, gömbölyű fűrj 14—15, hosszú 13.50—14; lucernamag 155—175; lóheremag 140—155; muharmag 11.50—12.50; tavaszai búkköny 19—21; csillagfürt 10.25—10.75 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12.25, borsóhéj 12.75, borsókorpa 12.75, buzakorpa 11, buzakorpa 10.60, buzatakarmányliszt 13.50, konyoldara 11.50, lenmagpogácsa 14, napraforgópogácsa 13.25, repecpogácsa 9.50, répaszelet, szárított

9.50, rozskorpa 9.50, rozskorpa 10.25, rozstakarmányliszt 13, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 6.50—7.50, harmadrendű csomogásra 5.05—6, sarjuszéna 5.90—6, muharszéna 6—7.50, lucernaszéna 8.30—8.50, zabosbúkkönyszéna 6—7, lucerna és muharkeverék 8, alomszalma, másodrendű 4.20—4.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál. Uradalmi prima takarószalma 43—46, kistermelői prima takarószalma 41—43, bélesszalma, átlagárban 30 pengő métermázsánként. *Cirok-mag* 9 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 40—44, másfél-éves tinók 38—40, másféléves üszök 38—40, fiatal, friss fejéstehek 50—55 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 76—80, másodrendű 70—75, harmadrendű 62—66 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

Vágómarhavásár. Bika, tarka, elsőrendű 53—55, másodrendű 36—52, harmadrendű 30, ökör, magyar, másodrendű 37—47, harmadrendű 24—29, tarka, elsőrendű, kivételes 64, másodrendű 35—55, harmadrendű 26—27, tehén, magyar, másodrendű 30—43, tarka, elsőrendű 53—58, másodrendű 34—52, harmadrendű 28—30, növendék (éves) 39—51, kicsontozni való 10—20 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 80—81, szedett közép 65—68, silány 54—58 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg szulyban 40—45, prima, fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg szulyban 40—48 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, darabonként 3 kg sulylevonással.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 270, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 125—275, alárendelt 25—137, vágó 20—90 pengő darabonként.

Nyersbőrök. Marhabőr, 45 kilogrammig magyar 0.68—0.70, tarka 0.78—0.85, borjubőr, hosszú lábbal 1.20, rövid lábbal 1.30, jubőr 0.70—0.75 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Tejfeles tej 32, lefelőzött tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 260—280, szedett vaj 200—240, tehéntúró 5—80, juhsajt 150—200, grói 220—250, trappista 160—200, emmentáli 240—320 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Étő baromfi:* Tyuk 2—2.50, csirke 0.80—2.50, káppan 3—5, ruca 1.60—3, pulyka 4—6 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.20—1.60, csirke 1.40—2.20, káppan 2—2.20, ruca, hizott 1.20—1.60, lud, hizott 1—1.35, pulyka, hizott 1.20—2, libamáj 3—9

pengő kilogrammonként. Teatojás 8—10, főzötojás és apró 5—8 fillér darabonként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1.16—1.32, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.40—1.80, háj 1.28—1.40, tepertő, zsiros 1.40—1.80, sertészsír helybéli 1.30—1.40 pengő kilogrammonként.

Halpiac. Ponty, élő, nagyság szerint 1.20—1.50, harcsa 2.60—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 1.80—2.60, gerinc 3.50—4.50, lapocka 0.80—1.60, többi része 0.48—0.80, őz, gerinc 4—5, comb 2.40—2.80, többi része 0.50—0.60 pengő kilogrammonként. Nyul, szőrben 2.50—3.50, fácán 1.80—2.50, fogoly 0.80—1.40 pengő darabonként.

Fűszer, mák, zsír, szappan. Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 3—3.60, rózsza 2.80—3.20, erős 2—2.60, mák, kék 64—80, pergetett méz 1.08—1.40, házi szappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárga répa 14—24, petrezselyem 14—24, zeller 16—40, kalarábé 12—24, karfiol 50—120, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 7—10, fokhagyma 70—120, cékla 8—18, fejeskáposzta 6—10, savanyított káposzta 20—28, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 10—24, fejjessaláta 12—32 (1 drb), torma 40—80, burgonya Güllába 10—12, őszli, rózsza 8—10, nyári, rózsza 10—14, Ella 6—8, kifli 14—20, tömör csiperkegomba 100—200, szárított gomba 400—1000, tők főző 20—40, süttők 10—18, sóka 60—120, paraj tisztított 14—30, feketeetek 10—20, fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 12—18 fillér.

Gyümölcs. Alma 48—70, körte, nemes 80—200, kötözött szőlő 180—300, dió 80—140, dióhéj 320—360, mogyoróból 280—36, héjazott mandula 320—500, gesztenye 40—60 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A forgalom esendes, az árak változatlanok. A *gyümölcsökönküzletben* a forgalom esendes. A kínálat főleg *törkölypálinkában* nagyobb és miután a vevők tartózkodók, csak kisebb tételek kerültek forgalomba, olcsóbb árak mellett. Jegyzések: *Törköly* 2.75—2.85, *seprőpálinka* 3.20—3.30, *szilvórium, nyári áru* 3.50—3.60, *borpárlat* 3.50—3.60 pengő, 10.000 literfokunként, III. táblázat szerint + 3 százalék forgalmi adó.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára december hó 31-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1695—1725; dollár 343.30—437.40; kanadai dollár 340—350; holland forint 233.20—235.20; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Csehkorona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.95—65.55; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL